

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

za rok obrotowy
zakończony
31 grudnia 2020 r.

Sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej
przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU

	Za okres 12 miesiący zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesiący zakończony 31.12.2019
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA		
Nota 4.2.-4.3. Przychody ze sprzedaży dóbr i usług	2 228 344	2 313 363
nota 4.2.-4.4. Koszty sprzedanych dóbr i usług	2 034 828	2 166 664
Zysk brutto ze sprzedaży	193 516	146 699
Nota 4.4. Koszty sprzedaży	9 009	6 003
Nota 4.4. Koszty ogólnego zarządu	118 556	92 235
Pozostałe przychody operacyjne	11 700	20 827
Pozostałe koszty operacyjne	7 149	8 860
Nota 4.2. Odwrócenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów	116	(2 203)
Udział w zyskach/ (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	-	175
Nota 4.2. Zysk z działalności operacyjnej	70 618	58 400
Przychody finansowe	7 081	2 566
Koszty finansowe	13 446	12 080
Zysk brutto	64 253	48 886
Nota 4.8. Podatek dochodowy	13 880	13 842
Zysk netto za okres obrotowy	50 373	35 044
(Strata)/Zysk netto za okres obrotowy	50 373	35 044
Zysk okresu obrotowego przypadający:		
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	46 661	33 634
Udziałowcom niekontrolującym	3 712	1 409
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	12 780 128	12 811 859
Wynik netto z działalności kontynuowanej na jedną akcję (w zł)	3,94	2,74
Podstawowy wynik netto na jedną akcję (w zł)	3,94	2,74
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji (w szt.)	12 780 128	12 811 859
Rozwodniony wynik netto z działalności kontynuowanej na jedną akcję (w PLN)	3,94	2,74
Rozwodniony wynik netto na jedną akcję (w zł)	3,94	2,74

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
Skonsolidowany zysk netto	50 373	35 044
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	4 173	(462)
Wycena instrumentów zabezpieczających	-	(7)
Całkowite dochody (z uwzględnieniem efektu podatkowego) podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku	4 173	(469)
Całkowite dochody za okres obrotowy	54 546	34 575
Przypadające:		
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej	50 796	33 173
Udziałowcom niekontrolującym	3 750	1 402
Działalności kontynuowanej	50 796	33 173
	50 796	33 173

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	31.12.2020	31.12.2019
AKTYWA	1 199 863	1 173 495
Nota 6.2. Wartość firmy	40 667	39 303
Nota 6.1. Rzeczowe aktywa trwałe	104 154	105 107
Nota 5.1. Aktywa finansowe	7 120	2 720
Nota 4.8. Aktywa z tytułu podatku odroczonego	45 778	33 524
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	12 004	9 080
Aktywa trwałe	209 723	189 734
Nota 6.4. Zapasy	25 728	87 320
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	25 027	53 082
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	179 106	202 460
Nota 6.5. Należności z tytułu dostaw i usług	367 389	426 809
Nota 6.5. Pozostałe należności	30 939	42 895
Nota 5.1. Inne aktywa finansowe	10 633	3 461
Nota 3.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	292 588	148 201
Nota 3.8. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT	30 753	12 918
Nota 3.8. Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	22 949	39
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	5 028	6 576
Aktywa obrotowe	990 140	983 761
PASYWA	1 199 863	1 173 495
Nota 3.1. Kapitał podstawowy	1 240	1 281
Kapitał zapasowy	195 497	211 931
Kapitał rezerwowy	17 822	11 385
Skumulowane całkowite dochody	5 689	1 554
Zyski zatrzymane	80 804	40 534
Kapitał własny akcjonariuszy Jednostki Dominującej	301 052	266 685
Kapitał udziałowców niekontrolujących	9 441	8 131
Kapitał własny	310 493	274 816
Nota 3.2.-3.5. Zadłużenie	35 873	100 786
Nota 6.7. Rezerwy	22 788	18 087
Nota 4.8. Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	1 133	1 573
Nota 2.2. Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	15 901	19 428
Zobowiązania długoterminowe	75 695	139 874
Nota 3.2.-3.5. Zadłużenie	91 589	131 661
Nota 6.7. Rezerwy	29 050	26 856
Nota 2.2. Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	124 460	116 699
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	234 463	169 775
Nota 6.9. Zobowiązania z tytułu dostaw	258 673	234 297
Nota 6.9. Pozostałe zobowiązania	75 440	79 517
Zobowiązania krótkoterminowe	813 675	758 805

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym Akcjonariuszy Jednostki Dominującej

	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Wycena instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane	Razem	Kapitał udziałowców niekontrolujących	Kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2019 r.	1 281	211 931	11 103	2 022	(6)	6 843	233 174	7 737	240 911
Wynik netto za okres	-	-	-	-	-	33 635	33 635	1 409	35 044
Całkowite dochody za okres obrotowy	-	-	-	(468)	6	-	(462)	(7)	(469)
Łączne całkowite dochody	-	-	-	(468)	6	33 635	33 173	1 402	34 575
Dywidenda	-	-	-	-	-	-	-	(623)	(623)
Wykup i umorzenie udziałów w spółce zależnej	-	-	282	-	-	-	282	(385)	(103)
Pozostałe	-	-	-	-	-	56	56	-	56
Stan na 31 grudnia 2019 r.	1 281	211 931	11 385	1 554	-	40 534	266 685	8 131	274 816
Stan na 1 stycznia 2020 r.	1 281	211 931	11 385	1 554	-	40 534	266 685	8 131	274 816
Wynik netto za okres	-	-	-	-	-	46 661	46 661	3 712	50 373
Całkowite dochody za okres obrotowy	-	-	-	4 135	-	-	4 135	38	4 173
Łączne całkowite dochody	-	-	-	4 135	-	46 661	50 796	3 750	54 546
Dywidenda	-	-	-	-	-	-	-	(2 031)	(2 031)
Przeniesienie wyniku netto z roku poprzedniego	-	-	6 437	-	-	(6 437)	-	-	-
Wykup i umorzenie udziałów w spółce zależnej	-	-	-	-	-	(142)	(142)	(409)	(551)
Nabycie akcji własnych	(41)	(16 459)	-	-	-	-	(16 500)	-	(16 500)
Pozostałe	-	25	-	-	-	188	213	-	213
Stan na 31 grudnia 2020 r.	1 240	195 497	17 822	5 689	-	80 804	301 052	9 441	310 493

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW
PIENIĘŻNYCH**

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
Wynik brutto	64 253	48 886
Amortyzacja	22 941	21 295
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	4 288	(438)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	2 107	3 632
Pozostałe korekty niepieniężne	(201)	(1 557)
Zapłacony podatek dochodowy	(10 306)	(11 820)
Nota 6.10. Zmiana stanu kapitału obrotowego	220 974	(175 816)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	304 056	(115 818)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
Wpływy ze sprzedaży udziałów w jednostce zależnej	-	3
Nota 5.1.2. Wpływy z tytułu spłat udzielonych pożyczek	8	7 476
Wpływy pozostałe	948	2 479
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(13 414)	(14 471)
Nota 5.1.2. Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	(10 000)	-
Wydatki na nabycie udziałów w spółkach	-	(106)
Inne	(513)	(251)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(22 971)	(4 870)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
Nota 3.2. Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia - kredyty i pożyczki	27 712	126 265
Wpływy pozostałe	-	175
Nota 3.2. Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia kredytowego - kapitał	(129 849)	(50 795)
Nota 3.2. Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia leasingowego - kapitał	(9 495)	(7 872)
Nota 3.2. Wydatki z tytułu spłaty zadłużenia - odsetki	(6 527)	(4 876)
Wypłata dywidend	(2 031)	(615)
Nabycie akcji własnych	(16 500)	-
Wydatki pozostałe	(8)	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(136 698)	62 282
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO	144 387	(58 407)
Środki pieniężne na początek okresu	148 201	206 608
Różnice kursowe dotyczące środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	-	-
Środki pieniężne na koniec okresu	292 588	148 201

1.	INFORMACJE OGÓLNE	7
1.1.	WPROWADZENIE	7
1.2.	PODSTAWA SPORZĄDZENIA	9
1.3.	ZASTOSOWANIE NOWYCH I ZMIENIONYCH STANDARDÓW I INTERPRETACJI	12
2.	KONTRAKTY BUDOWLANE	14
2.1.	PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH	16
2.2.	NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH - KAUCJE	17
2.3.	UZGODNIENIE KWOT Z TYTUŁU NIEZAKOŃCZONYCH KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH	18
3.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE	19
3.1.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	19
3.2.	ZADŁUŻENIE NETTO	23
3.3.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK	24
3.4.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU WYEMITOWANYCH OBLIGACJI	25
3.5.	ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU LEASINGU	25
3.6.	AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIA ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ZADŁUŻENIA	25
3.7.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	26
3.8.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	26
4.	NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	27
4.1.	ALTERNATYWNE MIERNIKI WYNIKÓW	27
4.2.	SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE	28
4.3.	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	31
4.4.	KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	31
4.5.	KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	32
4.6.	POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	32
4.7.	PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	32
4.8.	OPODATKOWANIE	33
4.9.	WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA UMOWNE	36
5.	INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	38
5.1.	AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	38
5.1.1.	AKTYWA FINANSOWE	41
5.1.2.	AKTYWA FINANSOWE – UDZIELONE POŻYCZKI	42
5.2.	ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	43
5.2.1.	RYZYZKO RYNKOWE – RYZYZKO WALUTOWE	43
5.2.2.	RYZYZKO RYNKOWE – RYZYZKO STÓP PROCENTOWYCH	45
5.2.3.	RYZYZKO KREDYTOWE	46
5.2.4.	RYZYZKO PŁYNNOŚCI	47
6.	NOTY POZOSTAŁE	49
6.1.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	49
6.1.1.	KWOTY ZOBOWIĄZAŃ UMOWNYCH ZACIĄGNIĘTYCH W CELU NABYCIA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH	54
6.2.	WARTOŚĆ FIRMY	55
6.3.	UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH	55
6.4.	ZAPASY	56
6.5.	NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE	57
6.6.	POZOSTAŁE AKTYWA	59
6.7.	REZERWY	59
6.8.	SPRAWY SPORNE	60
6.9.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ ZOBOWIĄZANIA POZOSTAŁE	63
6.10.	WYJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	65
6.11.	STRUKTURA GRUPY ORAZ TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	65
6.12.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	67
6.13.	ODSTĄPIENIE OD SPORZĄDZANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO W FORMACIE XHTML OZNACZONEGO ZNACZNIKAMI XBRL	68

W Sprawozdaniu Finansowym można zauważyć ikony, które reprezentują następujące:

Polityki rachunkowości

Szacunki

1. INFORMACJE OGÓLNE**1.1. WPROWADZENIE**

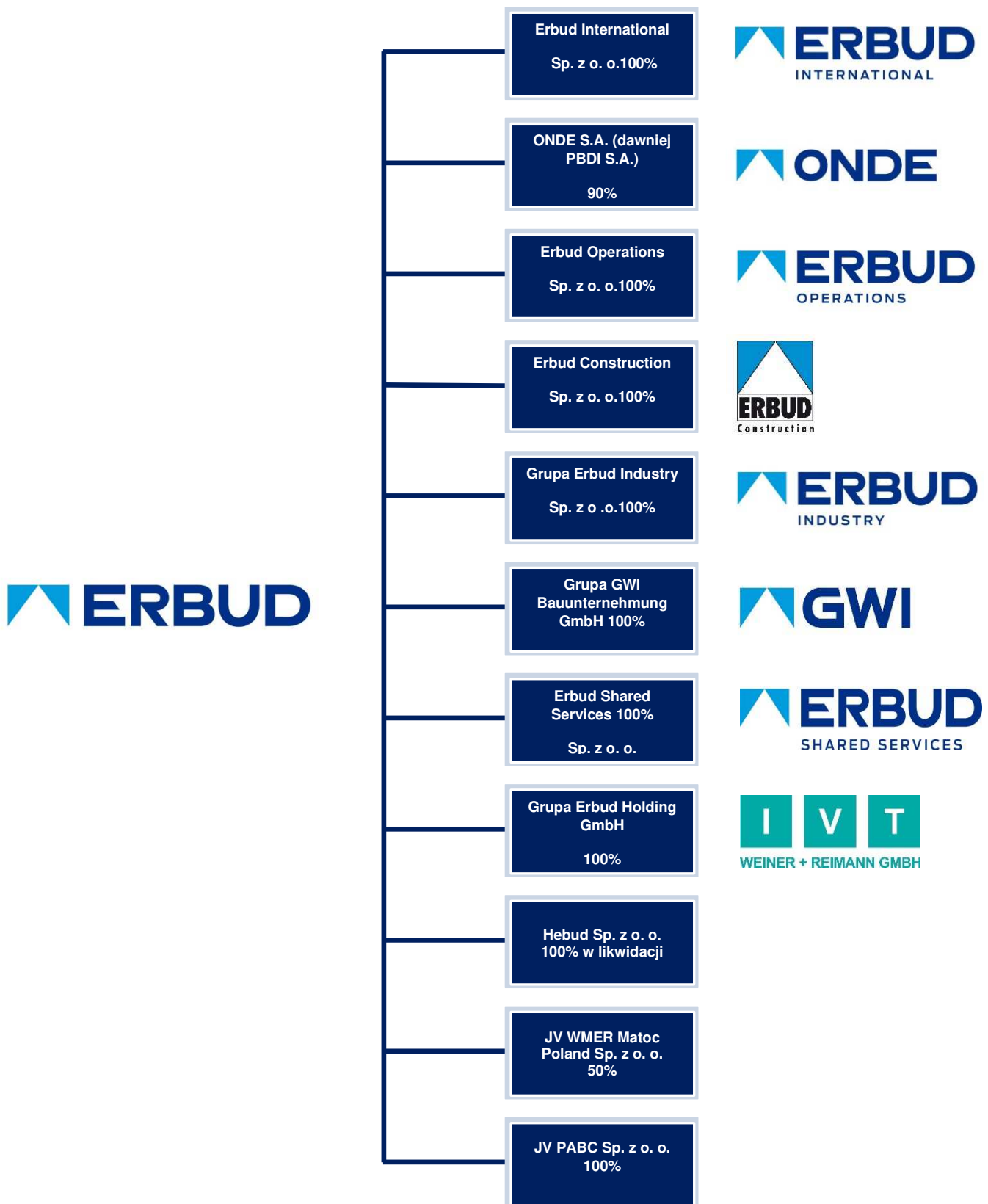
Podmiotem Dominującym Grupy Kapitałowej Erbud S.A. („Grupa”) jest spółka Erbud S.A. („Jednostka Dominująca”), mająca siedzibę w Warszawie, ul. Franciszka Klimczaka nr 1.

Jednostka Dominująca została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym 29 listopada 2006 roku pod numerem KRS 0000268667 (Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy KRS). Jednostka Dominująca jest notowana na Gieldzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie od 2007 roku, wchodzi w skład indeksu spółek budowlanych WIG Budownictwo.

Przedmiotem działalności Grupy są szeroko rozumiane usługi budowlano - montażowe wykonywane w systemie generalnego wykonawstwa w kraju i za granicą. Ponadto Erbud S.A. pełni w Grupie rolę centrum zarządzającego, doradczego i finansowego. Grupa działa na rynku polskim oraz na rynkach innych krajów Unii Europejskiej.

Czas trwania Jednostki Dominującej i jednostek wchodzących w skład Grupy jest nieoznaczony.

1. INFORMACJE OGÓLNE

Szczegółową strukturę Grupy zamieszczono w nocie 6.11.

1.2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA**Stwierdzenie o zgodności z MSSF**

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zakończone 31 grudnia 2020 r. sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską (dalej „MSSF”), i obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości podane są w tysiącach złotych.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Erbud S.A. w dniu 07 kwietnia 2021 r.

Kontynuacja działalności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszych sprawozdań finansowych nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

Wpływ COVID-19

Grupa nie odnotowała istotnego wpływu COVID-19 na bieżącą działalność. Realizowane kontrakty budowlane przebiegały zgodnie z założonymi harmonogramami, nie odnotowano również kar za opóźnienia w realizacji projektów. Dodatkowe koszty spowodowane zapewnieniem pracownikom niezbędnego bezpieczeństwa nie były istotne i nie wpłynęły istotnie na wyniki Grupy w roku 2020. Pandemia koronawirusa nie przełożyła się na pogorszenie płynności, a Grupa przez cały rok utrzymywała stabilne, wysokie saldo środków pieniężnych terminowo regulując swoje zobowiązania. Grupa nie odnotowała również zmian w odzyskiwalności należności, które były regulowane przez klientów na bieżąco, bez istotnych opóźnień.

Wycena do wartości godziwej

W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, Grupa bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku biorą te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Grupa klasyfikuje zasady pomiaru wartości godziwej wykorzystując hierarchię wartości godziwej odzwierciedlającą wagę danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny, zgodną z zapisami MSSF 13. Na poszczególne dni bilansowe Grupa nie posiada pozycji wycenianych do wartości godziwej lecz ujawnia wartość godziwą w odniesieniu do pozycji wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Przeliczanie pozycji w walutach obcych

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Walutą funkcjonalną spółek polskich w Grupie jest PLN, a spółek niemieckich EUR, zaś walutą prezentacji sprawozdań finansowych jest złoty polski (PLN).

Transakcje w walutach obcych wykazuje się w księgach na moment początkowego ujęcia w wartości przeliczonej na złote według kursu średniego NBP z dnia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

1. INFORMACJE OGÓLNE
Zmiana prezentacji danych

Począwszy od danych na 31 grudnia 2020 Grupa zaczęła prezentować dane bilansowe w innym układzie. Poniższe zmiany zaprezentowano poniżej. Nie miały one wpływu na skonsolidowane sprawozdanie z wyniku, skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym i skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.

Zmiany dotyczą wydzielenia należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności do odrębnych linii, wydzielenia zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań do odrębnych linii, przeniesienia rezerw na krótkoterminowe świadczenia pracownicze do zobowiązań pozostałych oraz włączenia zaliczek otrzymanych do salda zobowiązań z tytułu kontraktów budowlanych.

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ - AKTYWA

	Stan na 31.12.2019		
	Przed	Korekty	Po
AKTYWA	1 173 495	-	1 173 495
Wartość firmy	39 303	-	39 303
Rzeczowe aktywa trwałe	105 107	-	105 107
Aktywa finansowe	2 720	-	2 720
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	33 524	-	33 524
Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	9 080	-	9 080
Aktywa trwałe	189 734	-	189 734
Zapasy	87 320	-	87 320
Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	53 082	-	53 082
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	202 460	-	202 460
Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałe	469 704	(469 704)	-
Należności z tytułu dostaw i usług	-	426 809	426 809
Pozostałe należności	-	42 895	42 895
Inne aktywa finansowe	3 461	-	3 461
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	148 240	(39)	148 201
Środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT	12 918	-	12 918
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	-	39	39
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	6 576	-	6 576
Aktywa obrotowe	983 761	-	983 761

1. INFORMACJE OGÓLNE
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ - PASYWA

	Stan na 31.12.2019		
	Przed	Korekty	Po
PASYWA	1 173 495	-	1 173 495
Kapitał podstawowy	1 281	-	1 281
Kapitał zapasowy	211 931	-	211 931
Kapitał rezerwowy	11 385	-	11 385
Skumulowane pozostałe całkowite dochody	1 554	-	1 554
Zyski zatrzymane	40 534	-	40 534
Kapitał własny akcjonariuszy Jednostki Dominującej	266 685	-	266 685
Kapitał udziałowców niekontrolujących	8 131	-	8 131
Kapitał własny	274 816	-	274 816
Zadłużenie	100 786	-	100 786
Rezerwy	18 087	-	18 087
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	1 573	-	1 573
Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	19 428	-	19 428
Zobowiązania długoterminowe	139 874	-	139 874
Zadłużenie	131 661	-	131 661
Rezerwy	44 653	(17 797)	26 856
Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	116 699	-	116 699
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	156 021	13 754	169 775
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe	299 643	(299 643)	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	234 297	234 297
Pozostałe zobowiązania	-	79 517	79 517
Zaliczki otrzymane na dostawy	10 128	(10 128)	-
Zobowiązania krótkoterminowe	758 805	-	758 805

1.3. ZASTOSOWANIE NOWYCH I ZMIENIONYCH STANDARDÓW I INTERPRETACJI:**Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę.**

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie. Nie oczekuje się, że poniższe standardy i zmiany będą miały istotny wpływ na Grupę w bieżącym lub przyszłym okresie sprawozdawczym.

1) MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz zmiany do MSSF 17

MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 maja 2017 r., natomiast zmiany do MSSF 17 opublikowano 25 czerwca 2020 r. Nowy zmieniony standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 r. lub po tej dacie.

MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe zastąpi obecnie obowiązujący MSSF 4, który zezwala na różnorodną praktykę w zakresie rozliczania umów ubezpieczeniowych. MSSF 17 zasadniczo zmieni rachunkowość wszystkich podmiotów, które zajmują się umowami ubezpieczeniowymi i umowami inwestycyjnymi.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, nowy standard nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

2) Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

Rada opublikowała zmiany do MSR 1, które wyjaśniają kwestię prezentacji zobowiązań jako długo- i krótkoterminowe. Opublikowane zmiany obowiązują dla sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2022 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

3) Zmiany do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”

Opublikowane zmiany do standardu mają na celu zaktualizowanie stosownych referencji do Założeń Konceptyjnych w MSSF, nie wprowadzając zmian merytorycznych dla rachunkowości połączeń przedsiębiorstw. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

4) Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”

Zmiana wprowadza zakaz korygowania kosztu wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych o kwoty uzyskane ze sprzedaży składników wyprodukowanych w okresie przygotowywania rzeczowych aktywów trwałych do rozpoczęcia funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa. Zamiast tego jednostka rozpozna ww. przychody ze sprzedaży i powiązane z nimi koszty bezpośrednio w rachunku zysków i strat. Zmiana obowiązuje dla sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2022 r. lub po tej dacie. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

5) Zmiany do MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”

Zmiany do MSR 37 dostarczają wyjaśnień odnośnie do kosztów, które jednostka uwzględni w analizie, czy umowa jest kontraktem rodzącym obciążenia. Zmiana obowiązuje dla sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2022 r. lub po tej dacie. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

6) Roczne zmiany do MSSF 2018 - 2020

“Roczne zmiany MSSF 2018-2020” wprowadzają zmiany do standardów: MSSF 1 „Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy”, MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 41 „Rolnictwo” oraz do przykładów ilustrujących do MSSF 16 „Leasing”.

Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

1. INFORMACJE OGÓLNE

7) Zmiana do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Zmiana do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” odracza zastosowanie standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe” do 2021 r. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

Grupa nie prowadzi działalności, której dotyczą powyższe zmiany.

8) MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”

Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy (z dniem 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie), do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności, z jednostkami które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów.

Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony.

Standard ten nie ma zastosowania do działalności Grupy.

9) Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami

Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business).

W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykazuje pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z tylko w zakresie części stanowiącej udziały innych inwestorów.

Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zatwierdzenie tej zmiany jest odroczone przez Unię Europejską.

10) Zmiany do MSSF 16 „Leasing”

W dniu 28 maja 2020 r. Rada opublikowała zmianę do standardu MSSF 16, która jest odpowiedzią na zmiany w zakresie umów leasingu w związku z pandemią koronawirusa (COVID-19). Leasingobiorcy mają prawo skorzystać z ulg i zwolnień, które mogą przybierać różne formy, tj. odroczenie lub zwolnienie z płatności leasingowych. W związku z powyższym, Rada wprowadziła uproszczenie w zakresie oceny, czy zmiany te stanowią modyfikacje leasingu. Leasingobiorcy mogą skorzystać z uproszczenia polegającego na niestosowaniu wytycznych MSSF 16 dotyczących modyfikacji umów leasingowych. W rezultacie, spowoduje to ujęcie ulg i zwolnień w zakresie leasingu jako zmiennych opłat leasingowych w okresie, w którym występuje zdarzenie lub warunek, który powoduje obniżenie płatności. Zmiana obowiązuje od 1 czerwca 2020 r. z możliwością jej wcześniejszego zastosowania.

Zmiany te nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdania finansowe Grupy.

11) Zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4 oraz MSSF 16 związane z reformą IBOR

W odpowiedzi na oczekiwaną reformę stóp referencyjnych (reforma IBOR) Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała drugą część zmian do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4 i MSSF 16. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

Grupa podpisuje umowy w cenach stałych na realizację kontraktów budowlanych głównie w zakresie budowy mieszkań (w tym całych osiedli), hoteli, obiektów SPA, centrów handlowych, farm wiatrowych, elektrowni, hal produkcyjnych, autostrad.

Przychody i koszty z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych Grupa rozpoznaje w czasie w miarę postępu stopnia wykonywanych prac. Część Spółek w Grupie dokonuje pomiaru stopnia wykonania kontraktu stosując metodę opartą na wynikach, tj. ustala wartość przychodów i kosztów z wykonania kontraktów budowlanych w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego proporcjonalnie do stopnia realizacji danego kontraktu w drodze oceny osiągniętych wyników i etapów prac. Część Spółek natomiast stosuje metodę opartą na nakładach tj. ustala wartość przychodów z wykonania kontraktów budowlanych w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego proporcjonalnie do stopnia realizacji danego kontraktu w drodze wyliczenia stopnia zaawansowania prac w oparciu o stosunek rozpoznanych na danym kontrakcie kosztów do całkowitego budżetu kosztów przygotowanego dla danego kontraktu. Od otrzymanych w ten sposób wielkości Grupa odlicza przychody i koszty, które wpłynęły na wynik finansowy w latach ubiegłych, uzyskując przychody i koszty z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych dotyczące bieżącego okresu. Zmiana szacunku stopnia zaawansowania realizacji umowy traktowana jest jako zmiana szacunku i wpływa na kwotę ujętego przychodu w okresie w którym dokonano zmiany szacunku stopnia zaawansowania. Jeżeli stopień zaawansowania niezakończonych usług (w tym budowlanej) lub przewidywany, całkowity koszt jej wykonania nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny, to przychód ustalany jest w wysokości poniesionych w danym okresie sprawozdawczym kosztów, nie wyższych jednak od kosztów, których pokrycie w przyszłości przez zamawiającego jest oczekiwane.

Drugostronnie, wyniki wyceny (tj. ustalenia przychodów i kosztów metodą stopnia zaawansowania) ujmowane są jako „Wycena kontraktów budowlanych – aktywa (lub pasywa)”. Salda aktywów z tytułu kontraktów budowlanych wynikające z nadwyżki przychodu rozpoznanego metodą opartą na wynikach nad przychodem zafakturowanym, są obejmowane odpisem z tytułu utraty wartości, wyliczonym analogicznie jak dla należności handlowych nieprzeteryminowanych. Wszystkie aktywa z tytułu kontraktów budowlanych znajdują się w Poziomie 2 modelu utraty wartości i stosuje się do wyliczenia odpisu z tytułu utraty wartości tych aktywów uproszczone podejście na bazie matrycy (analogicznie jak dla należności handlowych). Wartość odpisu na dany dzień bilansowy przedstawiono w nocie 2.3. Z uwagi na sposób rozpoznawania sald z tytułu aktywów z tytułu kontraktów budowlanych, nie podlegają one wiekowaniu i są traktowane w całości jako bieżące, nieprzeteryminowane. Fakturowanie prac wykonywanych w ramach realizacji kontraktów budowlanych odbywa się zgodnie z harmonogramem określonym w umowie. Przychody zafakturowane Grupa ujmuje w linii „Należności z tytułu dostaw i usług” (nota 6.5.). Kontrahenci w ramach kontraktów budowlanych podpisanych z Grupą zatrzymują część zapłat jako gwarancje dobrego wykonania umowy. Kwoty te ujmowane są „Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje” (nota 2.2.) i podlegają zwrotowi najczęściej po zakończeniu projektu lub po zakończeniu okresu gwarancji.

Do realizacji prac związanych z realizacją kontraktów budowlanych Grupa angażuje podwykonawców. Zafakturowane koszty z tytułu ich zatrudnienia ujmuje jako „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe” (nota 6.9.). Zatrzymane przez Grupę części zapłat wobec podwykonawców z tytułu gwarancji dobrego wykonania umowy Grupa ujmuje w pozycji „Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje” (nota 2.2.). Podział przychodów na przychody rozpoznawane w czasie i punkcie w czasie został zaprezentowany w nocie 4.2.

W związku z realizacją kontraktów budowlanych i różnicą w momencie ujmowania przychodów i kosztów na potrzeby księgowe i podatkowe, w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ujmuje się aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego – patrz nota 4.8.

Grupa tworzy rezerwy na kontrakty z ujemną marżą w momencie zidentyfikowania przesłanek, że dany realizowany kontrakt budowlany zamknie się ze stratą. Rezerwy tworzone są w koszty danego okresu w pełnej wartości prognozowanej straty na danym kontrakcie i są wykazywane w bilansie w linii „Rezerwy” (nota 6.7.).

Grupa udziela swoim odbiorcom jedynie gwarancji podstawowych, które nie stanowią odrębnego zobowiązania do wykonania świadczenia. Okres objęty gwarancją różni się w zależności od realizowanego kontraktu oraz elementów składowych, których dotyczy gwarancja.

Do realizacji swoich prac związanych z realizacją kontraktów budowlanych Grupa angażuje podwykonawców. W odniesieniu do prac wykonywanych przez podwykonawców Grupa działa jako główny wykonawca (ang. principal). Zafakturowane koszty z tytułu ich zatrudnienia ujmuje jako „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (nota 6.9.). Zatrzymane przez Grupę części zapłat wobec podwykonawców z tytułu gwarancji dobrego wykonania umowy Grupa ujmuje w pozycji „Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje” (nota 2.2.).

W przypadku niektórych kontraktów budowlanych realizowanych w ramach wspólnych porozumień umownych, w których Grupa jest liderem konsorcjum lub zlecenia, Grupa oceniła, iż występuje w charakterze pośrednika w odniesieniu do prac wykonanych przez drugiego współnika, a które Grupa jako leader fakturuje na rzecz zamawiającego. Grupa określa swoją rolę jako rolę pośrednika w danym zleceniu w przypadku, gdy identyfikuje konkretne dobra oraz usługi, które mają być dostarczone, nad którymi nie sprawuje kontroli przed przekazaniem ich klientowi. W przypadku, gdy Grupa pełni rolę pośrednika, rozpoznaje przychód w momencie wypełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia w umownej kwocie opłaty lub prowizji będzie uprawniona w zamian za zlecenie dostarczenia konkretnych usług lub dóbr przez inny podmiot. Z uwagi na charakter zawieranych konsorcjów oraz zleceń, w których Grupa pełni rolę lidera, nie występują opisane powyżej opłaty i prowizje stąd w Grupie nie powstaje przychód z tyt. prowizji za fakturowanie na rzecz klienta prac wykonanych przez drugiego konsorcjanta. Grupa jako przychód ujmuje wyłącznie kwoty wynagrodzenia należnego z tyt. wykonania na rzecz zamawiającego swojego zakresu prac zgodnie z polityką opisaną powyżej.

Termin płatności dla świadczonych przez Grupę kontraktów o usługi budowlane wynosi od 30 do 180 dni od dnia wystawienia faktury, a dla sprzedaży pozostałej wynosi zazwyczaj 30 dni od dnia wystawienia faktury. Zawierane kontrakty nie zawierają zatem istotnego elementu finansowania za wyjątkiem kwot zafakturowanych z tytułu realizacji kontraktów budowlanych, które spłacane są w późniejszym okresie czasu, gdyż stanowią kaucje zatrzymane przez klienta. Kwoty zatrzymane z poszczególnych faktur stanowią maksymalnie do 10% wynagrodzenia z tyt. realizacji umowy i podlegają zwolnieniu w okresie maksymalnie do 5 lat po zakończeniu realizacji zlecenia. Przychód z realizacji kontraktów budowlanych w części, która jest zatrzymana jako kaucja ujmowany jest w kwocie zdyskontowanej. Polityka rachunkowości dot. należności z tyt. kaucji przedstawiona jest w nocie 2.2.

Podział przychodów na przychody rozpoznawane w czasie i punkcie w czasie został zaprezentowany w nocie 4.2.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE

Zastosowanie metody opartej na wynikach lub nakładach do ujmowania przychodów i kosztów z tytułu kontraktów budowlanych wymaga szacunku w odniesieniu do określenia stopnia realizacji prac na danym kontrakcie, tj. obmiaru wykonanych prac na dzień bilansowy (metoda oparta na wynikach) lub oszacowania całkowitego budżetu kosztów na danym kontrakcie (metoda oparta na nakładach).

Metoda oparta na wynikach:

Fizycznego obmiaru, służącego określeniu stopnia realizacji umowy, dokonują pracownicy budowy. Pomiar dokonywany jest odrębnie dla poszczególnych zakresów prac, tj. elementów lub etapów realizowanego kontraktu, według przypisanych im mierników (głównie m², kg i szt.).

W Grupie funkcjonują stosowne procesy kontroli służące zapewnieniu, że kalkulacja realizacji wyników danego projektu odbywa się w oparciu o bieżące i wiarygodne szacunki dotyczące obmiaru, podlegające weryfikacji i akceptacji przez wyznaczone do tego procesu osoby. Wykonany przez pracowników budowy obmiar podlega weryfikacji przez dyrektora oddziału, któremu podlega budowa, a następnie dodatkowo przez komórkę audytu wewnętrznego Grupy.

Metoda oparta na nakładach:

Budżety kosztowe dla danych kontraktów są przygotowywane przez Kadrę Zarządzającą Grupy na etapie ofertowania i aktualizowane w ciągu roku finansowego lub w momencie zidentyfikowania przesłanek do rewizji budżetu kosztowego lub przychodowego. W przypadku zaistnienia zdarzeń pomiędzy oficjalnymi rewizjami budżetu, które w istotny sposób wpływają na wynik kontraktu, wartość całkowitych przychodów lub kosztów kontraktu aktualizowana jest na bieżąco, tj. zmiany zakresu kontraktu znajdują odzwierciedlenie w prowadzonym przez Grupę systemie wewnętrznym od razu po tym, jak zostaną wynegocjowane przez Grupę z klientem.

Grupa prowadzi ewidencję realizowanych projektów – umów o kontrakty budowlane w systemie wewnętrznym służącym do zarządzania projektami. Informacje dotyczące danego kontraktu, w tym stopnia jego realizacji, są wprowadzane do systemu przez kierownika kontraktu/budowy, a następnie zatwierdzane przez dyrektora oddziału, któremu podlega budowa. Budżety poszczególnych kontraktów podlegają w ciągu roku formalnemu procesowi aktualizacji w oparciu o bieżące informacje w ciągu roku i są zatwierdzane przez Zarząd. W przypadku zaistnienia zdarzeń pomiędzy oficjalnymi rewizjami budżetu, które w istotny sposób wpływają na wynik kontraktu, wartość całkowitych przychodów lub kosztów kontraktu aktualizowana jest na bieżąco, tj. zmiany zakresu kontraktu znajdują odzwierciedlenie w prowadzonym przez Grupę systemie wewnętrznym od razu po tym, jak zostaną wynegocjowane przez Grupę z klientem.

2.1. PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH

Kwoty przychodów i kosztów z tytułu kontraktów budowlanych za okres i kumulatywnie ujęto w tabeli poniżej.

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
	Kontrakty w okresie	Kontrakty w okresie
Kwoty ujęte w okresie		
Przychody z tytułu umów o budowę	1 988 503	2 109 052
Koszty z tytułu umów o budowę	1 838 433	1 973 427
Wynik przed ujęciem i rozliczeniem rezerw na kontrakty rodzące obciążenia	150 070	135 625
Utworzenie rezerw na kontrakty rodzące obciążenia	-	100
Rozwiązanie/wykorzystanie rezerw utworzonych w poprzednich okresach	-	700
Wynik brutto	150 070	135 025
Marża zysku brutto		
bez uwzględnienia rezerw na kontrakty rodzące obciążenia	8%	6%
z uwzględnieniem rezerw na kontrakty rodzące obciążenia	8%	6%

Marża zysku brutto jest definiowana jako zysk brutto ze sprzedaży dzielony przez przychody ze sprzedaży.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE
2.2. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH - KAUCJE

Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje są utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek („SPPI” ang. Solely payment of principal and interest) i są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem ewentualnego odpisu aktualizującego. Na moment początkowego ujęcia te aktywa finansowe ujmuje się w wartości nominalnej, tj. według kwot pierwotnie zafakturowanych, pomniejszonych o wartość dyskonta. Sposób kalkulacji wartości dyskonta wskazano w nocie 6.5. Wartość należnych kaucji jest aktualizowana przez Grupę o odpisy z tytułu utraty wartości ujmowane zgodnie z zasadą rachunkowości wskazane w nocie 6.5. i prezentowane w pozycji „Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych” w sprawozdaniu z wyniku.

Zobowiązania z tytułu kaucji są wyceniane w momencie początkowego ujęcia w wartości godziwej (tj. kwocie płatności zdyskontowanych przy zastosowaniu aktualnej rynkowej stopy procentowej dla takich zobowiązań) i w tej wysokości ujmowany jest koszt usług podwykonawców. W późniejszych okresach zobowiązania z tytułu kaucji wyceniane są według zamortyzowanego kosztu a koszty odsetek ujmowane są w kosztach finansowych

	31.12.2020			31.12.2019		
	Zwrot do 12 miesięcy	Zwrot pow. 12 miesięcy	Razem	Zwrot do 12 miesięcy	Zwrot pow. 12 miesięcy	Razem
Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje po zdyskontowaniu	25 734	13 425	39 159	54 442	10 094	64 536
Odpis z tytułu utraty wartości	(707)	(1 421)	(2 128)	(1 360)	(1 014)	(2 374)
Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	25 027	12 004	37 031	53 082	9 080	62 162
Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje po uwzględnieniu dyskonta	124 460	15 901	140 361	116 699	19 428	136 127

Dla wszystkich należności z tytułu kaucji od odbiorców oszacowano odpis z tytułu utraty wartości na podstawie analizy portfelowej, przy wykorzystaniu matrycy odpisów w oparciu o dane historyczne skorygowane o wpływ przyszłych czynników.

2. KONTRAKTY BUDOWLANE
2.3. UZGODNIENIE KWOT Z TYTUŁU NIEZAKOŃCZONYCH KONTRAKTÓW BUDOWLANYCH

	31.12.2020	31.12.2019
Przychody z tytułu niezakończonych umów o budowę narastająco	2 817 785	3 129 335
Kwoty zafakturowane do klientów narastająco (bez zaliczek)	2 878 977	3 156 656
Saldo rozliczeń z tytułu niezakończonych kontraktów budowlanych	(61 192)	(27 321)
w tym:		
(1) Aktywa z tytułu wykonanych niezafakturowanych prac budowlanych brutto	103 195	98 468
Odpis z tytułu utraty wartości aktywów z tytułu kontraktów budowlanych	(977)	(690)
(1a) Aktywa z tytułu wykonanych niezafakturowanych prac budowlanych netto	102 218	97 778
(2) Zobowiązania z tytułu wymagalnych, zafakturowanych i niewykonanych prac budowlanych - zobowiązania z kontraktów budowlanych	163 410	125 099
Koszty z tytułu umów o budowę narastająco	1 795 705	2 893 047
Ujęte straty narastająco	-	100
Koszty zafakturowane od podwykonawców oraz koszty własne narastająco	1 832 720	2 966 807
Saldo rozliczeń z tytułu kontraktów budowlanych - koszty	37 015	73 760
w tym:		
(3) Aktywa z tytułu zafakturowanych, niewykonanych przez podwykonawców prac budowlanych	76 888	104 682
(4) Zobowiązania z tytułu wymagalnych, niezafakturowanych przez podwykonawców prac budowlanych	39 873	30 922
	-	-
Saldo rozliczeń z tytułu kontraktów budowlanych	(24 177)	46 439
w tym:		
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	179 106	202 460
Wycena kontraktów budowlanych - rozliczenie sald (2)+(4)	203 283	156 021
Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - zaliczki otrzymane	31 180	13 754
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa - RAZEM	234 463	169 775

Dla wszystkich dat będących początkami okresów wskazanych w tabeli powyżej, całe salda zobowiązań kontraktowych na początek okresu zostały rozpoznane jako przychody w danym okresie.

Współczynnik odpisu wyliczonego zgodnie z metodą ECL dla aktywów kontraktowych wynosił 0,96% na 31.12.2020 r., oraz na 31.12.2019 r., 0,71%.

Zmiany w wartości aktywów i zobowiązań z wyceny kontraktów wynikają ze specyfiki rozliczania kontraktów budowlanych oraz harmonogramów fakturowania na poszczególnych kontraktach.

Na koniec roku 2020, wartość zafakturowanych przychodów w stosunku do przychodu rozpoznanego metodą od nakładów była znacznie wyższa, co przełożyło się na spadek aktywów z wyceny kontraktów oraz wzrost zobowiązań z tytułu wyceny kontraktów (nad fakturowanie) względem roku 2019.

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE
3.1. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Kapitał podstawowy obejmuje akcje zwykłe i jest wykazywany według wartości nominalnej (zgodnej ze statutem Jednostki Dominującej oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego).

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej to kwota równa nadwyżce cen obejmowania akcji Jednostki Dominującej ponad ich wartość nominalną. Ujmowana jest w linii Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

Pozostałe kapitały zapasowe tworzone są głównie z zysku lat ubiegłych, w tym kwot obligatoryjnie przekazywanych na kapitał zapasowy zgodnie z wymogami KSH.

Kapitały rezerwowe tworzone są z zysku lat ubiegłych, z przeznaczeniem na cele wskazane w statucie.

Kapitał własny przypisany udziałowcom niekontrolującym stanowi część kapitałów własnych jednostek zależnych objętych konsolidacją pełną, która należy do innych udziałowców aniżeli jednostki wchodzące w skład Grupy.

Kapitał zapasowy Grupy tworzony jest zgodnie z postanowieniami Kodeksu Spółek Handlowych oraz decyzjami akcjonariuszy. Zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Tak utworzony kapitał zapasowy nie podlega podziałowi. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, jednakże część kapitału zapasowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega on podziałowi na inne cele.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może odpowiednio kształtować wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy lub wyemitować nowe akcje.

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększałyby wartość dla jej akcjonariuszy. Wskaźniki te zaprezentowano poniżej.

Stopa zwrotu z kapitału - ROE

	31.12.2020	31.12.2019	Zakładany przez Zarząd poziom kształtowania się wskaźnika
(1) Zysk netto przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej	46 661	33 634	
(2) Kapitał własny	310 493	274 816	
ROE [(1)/(2) * 100%]	15,03%	12,56%	powyżej 7%

Wskaźnik ogólnego zadłużenia

	31.12.2020	31.12.2019	Zakładany przez Zarząd poziom kształtowania się wskaźnika
(1) Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	889 370	898 679	
(2) Aktywa razem	1 199 863	1 173 495	
Wskaźnik ogólnego zadłużenia [(1)/(2) * 100%]	74,12%	76,58%	nie wyższy niż 80%

**Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania” stanowią sumę wszystkich zobowiązań długoterminowych i zobowiązań krótkoterminowych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Wysokość osiągniętego wskaźnika zadłużenia we wszystkich prezentowanych okresach mieścił się w zakresie wyznaczonym przez Zarząd jako poziom docelowy kształtowania się tego wskaźnika.

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych			
	31.12.2020	31.12.2019	Zakładany przez Zarząd poziom kształtowania się wskaźnika
(1) Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	889 370	898 679	
(2) Kapitał własny	310 493	274 816	
Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych [(1)/(2)]	286,44%	313,66%	nie wyższy niż 350%

„Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania” stanowią sumę wszystkich zobowiązań długoterminowych i zobowiązań krótkoterminowych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Wysokość osiągniętego wskaźnika zadłużenia kapitałów własnych we wszystkich prezentowanych okresach mieścili się w zakresie wyznaczonym przez Zarząd jako poziom docelowy kształtowania się tego wskaźnika.

Najważniejszym czynnikiem mającym wpływ na kształtowanie się powyższych wskaźników i ich wartość jest zysk netto Grupy.

Kapitał podstawowy

Na 31 grudnia 2020 r. kapitał podstawowy składał się z 12 399 359 akcji o łącznej wartości 1 239 935,90 zł, a struktura Udziałowców posiadających ponad 5% udziału w kapitale zakładowym oraz Członków Zarządu lub podmiotów kontrolowanych przez nich prezentowała się następująco:

Akcjonariusz

Wolff & Müller Baubeteiligungen GmbH & Co. KG + Wolff & Müller Holding GmbH & Co.KG	4 012 025	32,36%
DGI Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych kontrolowany przez Dariusza Grzeszczaka	2 063 812	16,64%
NATIONALE - NEDERLANDEN Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A (dawniej ING PTE)	1 200 000	9,68%
AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva Santander	1 183 146	9,54%
Dariusz Grzeszczak	747 654	6,03%
PKO BP Bankowy Otwarty Fundusz Emerytalny	715 279	5,77%
Adler Properties Sp. Z o.o. kontrolowana przez Józefa Zubelewicza plus Józef Zubelewicz	648 810	5,23%
Jacek Leczkowski	5 174	0,04%
Agnieszka Głowacka	3 938	0,03%
Albert Durr	27 508	0,22%
Pozostali Akcjonariusze	1 792 013	14,46%
Razem	12 399 359	100%

	Liczba akcji	% udziału w kapitale zakładowym
Wolff & Müller Baubeteiligungen GmbH & Co. KG + Wolff & Müller Holding GmbH & Co.KG	4 012 025	32,36%
DGI Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych kontrolowany przez Dariusza Grzeszczaka	2 063 812	16,64%
NATIONALE - NEDERLANDEN Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A (dawniej ING PTE)	1 200 000	9,68%
AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva Santander	1 183 146	9,54%
Dariusz Grzeszczak	747 654	6,03%
PKO BP Bankowy Otwarty Fundusz Emerytalny	715 279	5,77%
Adler Properties Sp. Z o.o. kontrolowana przez Józefa Zubelewicza plus Józef Zubelewicz	648 810	5,23%
Jacek Leczkowski	5 174	0,04%
Agnieszka Głowacka	3 938	0,03%
Albert Durr	27 508	0,22%
Pozostali Akcjonariusze	1 792 013	14,46%
Razem	12 399 359	100%

Statut Jednostki Dominującej nie przyznaje akcjonariuszom, o których mowa powyżej, żadnych uprawnień osobistych w stosunku do Erbud S.A. w szczególności nie przyznaje prawa do powoływania członków Zarządu ani członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej.

Liczba akcji składających się na zatwierdzony kapitał jest równa liczbie akcji wyemitowanych. Wartość nominalna jednej akcji dla wszystkich serii wynosi 0,10 zł. Żadne akcje nie zostały zarezerwowane dla potrzeb emisji związanych z realizacją opcji umów sprzedaży. Wszystkie wyemitowane akcje są akcjami zwykłymi nieuprzywilejowanymi. Nie występują żadne ograniczenia praw do akcji, ani ograniczenia zbywalności akcji.

Nabycie akcji własnych

W dniu 20 lipca 2020 nastąpiło zakończenie skupu akcji własnych ERBUD S.A. zapoczątkowane uchwałą nr 15/2020 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Erbud S.A. z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie upoważnienia Zarządu Erbud S.A. do nabywania akcji własnych w celu ich umorzenia oraz utworzenia kapitału rezerwowego przeznaczonego na nabycie akcji własnych w celu ich umorzenia, a także (ii) uchwałą nr 32/2020 Rady Nadzorczej Erbud S.A. z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie skupu akcji własnych, oraz (iii) uchwałą nr 33/2020 Rady Nadzorczej Erbud S.A. z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na transakcje w ramach skupu akcji własnych.

1 lipca 2020 r. Zarząd ERBUD S.A. na podstawie wyżej wymienionych Uchwał podjął Uchwałą nr 30/2020, w której to uchwale określono warunki skupu akcji własnych:

1. Łączna kwota, za którą Erbud S.A. będzie nabywał Akcje Własne wraz z kosztami ich nabycia nie przekroczy: 16.500.000 (słownie: szesnaście milionów pięćset tysięcy) złotych;
2. Łączna liczba Akcji Własnych będących przedmiotem nabycia w ramach Zaprośzenia nie przekroczy: 412 500 akcji; (słownie: czterysta dwanaście tysięcy pięćset akcji)
3. Cena po jakiej nabywane będą Akcje Własne wynosi: 40,00 zł (słownie: czterdzieści złotych za jedną Akcją Własną i została określona z uwzględnieniem warunków określonych w Uchwale;
4. Skup Akcji Własnych zostanie przeprowadzony, zgodnie z następującym harmonogramem:
 - a) dzień ogłoszenia Zaprośzenia: 1 lipca 2020 r.,
 - b) dzień rozpoczęcia przyjmowania Ofert od akcjonariuszy: 6 lipca 2020 r.,
 - c) dzień zakończenia przyjmowania Ofert od akcjonariuszy: 17 lipca 2020 r.,
 - d) przewidywany dzień nabycia Akcji Własnych przez Erbud S.A.: 22 lipca 2020 r.

W dniu 20 lipca 2020 r. DM mBank S.A. przesłał do Erbud S.A. podsumowanie skupu akcji własnych.

W ramach skupu złożono oferty sprzedaży obejmujące łącznie 12 163 339 akcji Erbud S.A.. W związku z tym, że łączna liczba akcji Erbud S.A. zgłoszonych przez akcjonariuszy Erbud S.A. do sprzedaży w ramach Zaprośzenia, przekroczyła łączną liczbę akcji, jaką Erbud S.A. zamierzał nabyć w ramach Zaprośzenia, Erbud S.A. dokonał proporcjonalnej redukcji ofert sprzedaży akcji przy zastosowaniu zasad redukcji szczegółowo opisanych w Zaprośzeniu. Średnia stopa redukcji złożonych ofert wynosiła 96,61%.

Nabywane przez Erbud S.A. Akcje Własne stanowiły 3,22% udziału w kapitale zakładowym Erbud S.A. i ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Erbud S.A..

Celem nabycia Akcji Własnych było umorzenie Akcji Własnych i następnie obniżenie kapitału zakładowego Erbud S.A.i, zgodnie z art. 359 Kodeksu spółek handlowych.

4 września 2020 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ERBUD S.A. podjęło Uchwałą nr 5/2020 dotyczącą obniżenia kapitału zakładowego Emitenta z kwoty 1 281 185,90 zł do kwoty 1 239 935,90 zł tj. o 41 250 zł. Umorzenie następuje poprzez obniżenie kapitału zakładowego Erbud S.A..

W dniu 1 grudnia 2020 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmianę Statutu Erbud S.A., w tym obniżenie kapitału zakładowego uchwalonych na podstawie uchwały nr 6/2020 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Erbud S.A. z dnia 04.09.2020 r. w sprawie zmiany Statutu Jednostki Dominującej w zw. z uchwałami nr: (i) 3/2020 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Erbud S.A. z dnia 04.09.2020 r. w sprawie umorzenia akcji własnych nabytych przez Erbud S.A., (ii) 4/2020 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej z dnia 04.09.2020 r. w sprawie zmiany oznaczenia serii akcji Jednostki Dominującej, (iii) 5/2020 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Erbud S.A. z dnia 04.09.2020 r. w sprawie obniżenia kapitału zakładowego.

W związku z powyższym z dniem 01.12.2020 r. nastąpiła rejestracja obniżenia kapitału zakładowego Erbud S.A. o kwotę 41.250 zł (czterdzieści jeden tysięcy dwieście pięćdziesiąt złotych), tj. kapitał został obniżony z kwoty 1.281.185,90 zł (jeden milion dwieście osiemdziesiąt jeden tysięcy sto osiemdziesiąt pięć złotych dziewięćdziesiąt groszy), do kwoty 1.239.935,90 zł (jeden milion dwieście trzydzieści dziewięć tysięcy dziewięćset trzydzieści pięć złotych dziewięćdziesiąt groszy), w drodze umorzenia 412.500 (czterystu dwunastu tysięcy pięćset) akcji własnych Erbud S.A. uprawniających do 412.500 (czterystu dwunastu tysięcy pięćset) głosów na Walnym Zgromadzeniu. Umorzenie akcji własnych dokonane zostało na podstawie uchwały nr 3/2020 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 4.09.2020 r. Erbud S.A. nabył akcje własne w ramach realizowanego przez nią skupu akcji własnych w celu umorzenia.

Aktualna wysokość kapitału zakładowego wynosi zatem 1.239.935,90 zł (jeden milion dwieście trzydzieści dziewięć tysięcy dziewięćset trzydzieści pięć złotych dziewięćdziesiąt groszy), a struktura kapitału zakładowego Erbud S.A. przedstawia się następująco:

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE

- 12.399.359 (dwanaście milionów trzysta dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy trzysta pięćdziesiąt dziewięć) akcji zwykłych na okaziciela serii A, o wartości nominalnej 0,10 zł (dziesięć groszy) każda, oznaczonych kodem ISIN PLERBUD00012.

Ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich wyemitowanych akcji Jednostki Dominującej. wynosi 12.399.359 (z każdej akcji przysługuje jeden głos), zaś wartość nominalna jednej akcji Erbud S.A. pozostaje bez zmian i wynosi 0,10 zł.

Akcje ERBUD S.A. są akcjami zwykłymi na okaziciela i nie są akcjami uprzywilejowanymi Z akcjami Jednostki Dominującej nie są związane żadne specjalne uprawnienia kontrolne. Statut ERBUD S.A. nie wprowadza także jakichkolwiek ograniczeń odnośnie przenoszenia prawa własności akcji wyemitowanych przez Jednostkę Dominującą wykonywania prawa głosu, jak również nie zawiera postanowień, zgodnie z którymi prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych. Jednostka Dominująca nie ma wiedzy o jakichkolwiek ograniczeniach co do wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów czy ograniczeniach czasowych dotyczących wykonywania prawa głosu.

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto za okres sprawozdawczy, przypisanego zwykłym akcjonariuszom Spółki, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym.

Dla celów kalkulacji rozwodnionego zysku na akcje, zysk/(strata) netto za okres sprawozdawczy przypisana zwykłym akcjonariuszom oraz średnia ważona liczba akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym korygowane są o efekt wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych. Rozwodniony zysk na jedną akcję jest równy podstawowemu zyskowi na jedną akcję, ponieważ w Spółce nie występują instrumenty rozwadniające.

Podział (split) akcji dokonany zarówno w okresie sprawozdawczym jaki i po dniu bilansowym koryguje średnią ważoną liczbę akcji zwykłych dla celów wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na akcje we wszystkich prezentowanych okresach.

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
Zysk netto	46 661	33 634
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	12 780 128	12 811 859
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł.)	3,65	2,63

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE
3.2. ZADŁUŻENIE NETTO

		31.12.2020	31.12.2019
Nota 3.8.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania (A)	315 537	148 240
Nota 3.3.	Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	11 921	17 003
Nota 3.4.	Zadłużenie z tytułu wyemitowanych obligacji	-	52 000
Nota 3.5.	Zadłużenie z tytułu leasingu	23 952	31 783
	Zadłużenie długoterminowe	35 873	100 786
Nota 3.3.	Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	24 249	118 624
Nota 3.4.	Zadłużenie z tytułu wyemitowanych obligacji	52 000	-
Nota 3.5.	Zadłużenie z tytułu leasingu	15 340	13 037
	Zadłużenie krótkoterminowe	91 589	131 661
	Zadłużenie razem (B)	127 462	232 447
	(Zadłużenie netto)/Środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto ((A)-(B))	188 075	(84 207)

Zadłużenie netto Grupa definiuje jako saldo zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek oraz leasingu pomniejszone o środki pieniężne i ich ekwiwalenty (w tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania zaliczone do aktywów krótkoterminowych). W przypadku występowania nadwyżki środków pieniężnych i ich ekwiwalentów nad zadłużeniem, kwotę netto Grupa określa jako „środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto”.

Zmiany zadłużenia w trakcie prezentowanych okresów sprawozdawczych były następujące:

Zadłużenie z tytułu:	Kredytów i pożyczek	Wyemitowanych obligacji	Leasingu	Razem zadłużenie
Zadłużenie na 1 stycznia 2019 r.	61 198	52 000	37 527	150 725
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia - otrzymane finansowanie	126 265	-	15 549	141 814
Naliczenie odsetek od zadłużenia	1 527	2 491	233	4 251
Wydatki z tytułu zaciągniętego zadłużenia - spłata kapitału	50 795	-	7 872	58 667
Wydatki z tytułu zaciągniętego zadłużenia - spłata odsetek	1 792	2 491	593	4 876
Różnice kursowe od zadłużenia w walutach obcych	(776)	-	-	(776)
Pozostałe zmiany niepieniężne	-	-	(24)	(24)
Zmiana zadłużenia w okresie	74 429	-	7 293	81 722
Zadłużenie na 31 grudnia 2019 r.	135 627	52 000	44 820	232 447
Wpływy z tytułu zaciągniętego zadłużenia - otrzymane finansowanie	27 712	-	8 606	36 318
Naliczenie odsetek od zadłużenia	2 004	2 343	1 455	5 802
Wydatki z tytułu zaciągniętego zadłużenia - spłata kapitału	129 849	-	9 495	139 344
Wydatki z tytułu zaciągniętego zadłużenia - spłata odsetek	3 280	2 343	904	6 527
Różnice kursowe od zadłużenia w walutach obcych	4 954	-	210	5 164
Pozostałe zmiany niepieniężne	(998)	-	(5 400)	(6 398)
Zmiana zadłużenia w okresie	(99 457)	-	(5 528)	(104 985)
Zadłużenie na 31 grudnia 2020 r.	36 170	52 000	39 292	127 462

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE
3.3. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK

Zobowiązania z tytułu zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty transakcyjne. Na każdy dzień bilansowy pozycje te są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

	31.12.2020	31.12.2019
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	11 921	17 003
Krótkoterminowe		
Kredyty w rachunku bieżącym	3 742	115 845
Kredyty bankowe	19 567	2 235
Pożyczki	940	544
	24 249	118 624
Razem zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	36 170	135 627

	2020-12-31	31.12.2020	2019-12-31	31.12.2019
	W walucie funkcjonalnej	W walucie obcej EUR	W walucie funkcjonalnej	W walucie obcej EUR
Kredyty i pożyczki				
Długoterminowe	11 921	-	17 003	-
Krótkoterminowe	24 249	-	118 624	-
Razem	36 170	-	135 627	-

Pożyczki wykazane jako długoterminowe i krótkoterminowe oprocentowane są stopą WIBOR 1M + 1,5%-2,8% oraz 3M Euribor + 2,2%.

Na podane dni bilansowe, wartość godziwa kredytów i pożyczek nie była istotnie różna od wyceny w koszcie zamortyzowanym. Wartość godziwa kredytów i pożyczek jest szacowana za pomocą modeli DCF w oparciu o przepływy pieniężne odzwierciedlające harmonogram spłat otrzymanych kredytów. Założono stopę dyskonta na poziomie WIBOR 1M na dany dzień powiększony o stały procent wyrażający premię za ryzyko. Kredyty i pożyczki długoterminowe wyceniane w koszcie zamortyzowanym są klasyfikowane do drugiego poziomu hierarchii wartości godziwej.

Na dzień bilansowy 31.12.2020 r. Grupa ERBUD posiada dostęp do bankowych i ubezpieczeniowych linii wielocelowych o łącznej wartości 1 281 146 tys. zł., które mogą zostać wykorzystane głównie na kredyty lub gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe. Na dzień bilansowy 31.12.2020 r. Grupa ERBUD wykorzystywała 35 213 tys. zł na zaciągnięcie kredytów oraz 688 385 tys. zł na wykorzystane gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe.

Na dzień bilansowy 31.12.2019 r. Grupa posiada dostęp do bankowych i ubezpieczeniowych linii wielocelowych o łącznej wartości 1 197 814 tys. zł, które mogą zostać wykorzystane głównie na kredyty lub gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe. Na dzień bilansowy Grupa wykorzystywała 134 798 tys. zł na zaciągnięcie kredytów oraz 627 676 tys. zł na wykorzystane gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe.

Kowenanty

W ciągu roku, na dzień 31 grudnia 2020 r. oraz do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego wszystkie kowenanty zostały spełnione, analogicznie jak w roku poprzednim.

3. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM I ZADŁUŻENIE
3.4. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU WYEMITOWANYCH OBLIGACJI

Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji ujmuje się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne. Na każdy dzień bilansowy zobowiązanie to wyceniane jest według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Na dzień bilansowy Grupa posiadała następujące zadłużenie z tytułu wyemitowanych obligacji, w całości stanowiące zobowiązania o charakterze krótkoterminowym:

Data emisji	Rodzaj wyemitowanych obligacji	Waluta (podać funkcjonalna czy obca)	Oprocentowanie	Termin wykupu	Cel pozyskania finansowania	Wartość nominalna emisji	31-12-2020	31-12-2019	
27-09-2017	na okaziciela seria C, zdematerializowanych, niezabezpieczonych	funkcjonalna	WIBOR 6M	27-09-2021	sfinansowanie zwiększonego zapotrzebowania na kapitał obrotowy	1	52 000	52 000	
Razem zobowiązania krótkoterminowe i długoterminowe (na dzień 31.12.2019 długoterminowe)							1	52 000	52 000

3.5. ZADŁUŻENIE Z TYTUŁU LEASINGU

Szczegółowe ujawnienie dotyczące wdrożenia MSSF 16 zaprezentowano w nocie 6.1.

Okres		31.12.2020	31.12.2019
		Wartość nominalna minimalnych opłat	Wartość nominalna minimalnych opłat
Do 1 roku	Krótkoterminowe	15 670	13 557
Powyżej roku	Długoterminowe	28 147	35 510
Wartość nominalna minimalnych opłat		43 817	49 067
Koszty finansowe z tytułu leasingu		4 525	4 247
Wartość bieżąca minimalnych opłat		39 292	44 820
Do 1 roku	Krótkoterminowe	15 338	13 033
Powyżej roku	Długoterminowe	23 954	31 787

3.6. AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIA ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU ZADŁUŻENIA

Na 31 grudnia 2020 r. oraz na 31 grudnia 2019 r. zabezpieczenia zobowiązań z tytułu zadłużenia na rzeczowych aktywach trwałych zaprezentowano poniżej

	31.12.2020	31.12.2019
Rzeczowe aktywa trwałe	18 811	16 420
Razem	18 811	16 420

Informacje dotyczące zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek zawarto w nocie 3.3.

3.7. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

	Aktywa warunkowe		Zobowiązania warunkowe	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Pozostałe jednostki				
Gwarancje i poręczenia	136 142	99 726	739 514	555 203
Weksle	857	2 225	30 881	18 951
Sprawy sporne	-	-	46 682	46 682
W tym sprawa przeciwko MPL Modlin	-	-	34 381	34 381
Razem	136 999	101 951	817 077	620 836

Aktywa warunkowe obejmują otrzymane przez Grupę od podwykonawców gwarancje i poręczenia z tytułu gwarancji dobrego wykonania oraz rękojmi.

Zobowiązania warunkowe Grupy natomiast dotyczą przede wszystkim zleceń udzielenia gwarancji przez Grupę oraz przez banki na rzecz kontrahentów Grupy na zabezpieczenie ich roszczeń z tytułu kontraktów budowlanych, głównie gwarancji dobrego wykonania.

3.8. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują środki pieniężne w banku i kasie oraz lokaty krótkoterminowe o okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy od dnia założenia.

Grupa posiada środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania. Do grupy tej zalicza przede wszystkim środki stanowiące zabezpieczenie gwarancji bankowych wystawionych w odniesieniu do realizowanych przez Grupę kontraktów budowlanych.

Grupa wykazuje środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w osobnej linii gdyż nie spełniają one definicji środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, ze względu na brak dostępności możliwości ich wykorzystania w krótkim okresie czasu na potrzeby Grupy.

Środki pieniężne utrzymywane na rachunkach bankowych VAT nie spełniają kryteriów prezentacji jako środki pieniężne i ich ekwiwalenty i są prezentowane w odrębnej linii w bilansie.

Klasyfikacja przyjęta dla celów prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jest zgodna z klasyfikacją tych środków w Sprawozdaniu z przepływów pieniężnych.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne na rachunkach VAT i na rachunkach bankowych spełniają test SPPI oraz test modelu biznesowego „utrzymywane w celu ściągnięcia”, w związku z tym wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości ustalonego zgodnie z modelem strat oczekiwanych (zgodnie z polityką przedstawioną w Nocie 6.5.).

	31.12.2020	31.12.2019
Środki pieniężne w kasie	119	57
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	292 469	148 144
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	292 588	148 201

Wartość odpisu z tytułu utraty wartości przez środki pieniężne jest nieistotna.

Środki pieniężne na rachunkach bankowych VAT na 31.12.2020 r. wyniosły 30 753 tys. zł. (na 31.12.2019 r. wyniosły 12 918 tys. zł.)

Środki pieniężne na rachunkach bankowych o ograniczonej możliwości dysponowania na koniec roku 2020 stanowią w zdecydowanej większości (22 919 tys. zł) środki pieniężne na rachunku powierniczym wynikający z realizacji wspólnego działania (Nota 4.9.). Środki te podlegają ograniczeniom w dysponowaniu przez Grupę i w związku z tym nie są dostępne do ogólnego użytku (dalsze informacje przedstawiono w Nocie 4.9).

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

4.1. ALTERNATYWNE MIERNIKI WYNIKÓW

Zarząd analizuje wyniki segmentów przy użyciu kluczowych wskaźników efektywności takich jak EBIT, marża EBIT oraz EBITDA. Zarząd Grupy uznaje wyżej wymienione miary jako istotne dodatkowe mierniki wyników i dlatego prezentuje je w sprawozdaniu obok mierników zdefiniowanych przez MSSF. Należy mieć na uwadze, że EBIT, marża EBIT i EBITDA nie są to wskaźniki zdefiniowane w MSSF oraz nie stanowią one mierników wystandaryzowanych, dlatego sposoby ich kalkulacji mogą różnić się między różnymi jednostkami na rynku. W związku z tym, wskaźniki te nie powinny być analizowane osobno lub jako substytutu dla miar zdefiniowanych przez MSSF.

EBITDA oraz EBIT to mierniki pokazujące wyniki osiągnięte przez Grupę po eliminacji wpływu podatku dochodowego, kosztów finansowania oraz w przypadku EBITDA, amortyzacji.

EBITDA definiowana jest jako zysk po opodatkowaniu (wynik netto), powiększony o obciążenia z tytułu podatku dochodowego, koszty finansowe oraz amortyzację, a pomniejszony o przychody finansowe.

Grupa definiuje EBIT jako zysk po opodatkowaniu (wynik netto), powiększony o koszty finansowe i pomniejszony o przychody finansowe.

Marża EBIT jest miernikiem pokazującym rentowność Grupy pomijającym wpływ podatku dochodowego oraz kosztów i przychodów finansowych. Grupa definiuje marżę EBIT jako EBIT dzielony przez przychody ze sprzedaży.

	2020	2019
Zysk netto za okres obrotowy	50 373	35 044
Podatek dochodowy	13 880	13 842
Zysk brutto	64 253	48 886
Koszty finansowe	13 446	12 080
Przychody finansowe	7 081	2 566
EBIT	70 618	58 400
Amortyzacja	22 941	21 295
EBITDA	93 559	79 695
Przychody ze sprzedaży dóbr i usług	2 228 344	2 313 363
Marża EBIT	3%	3%

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

4.2. SEGMENTY SPRAWOZDAWCZE

Grupa na podstawie raportowania zarządczego przedstawianego głównemu decydentowi operacyjnemu (tj. Zarządowi Jednostki Dominującej) zidentyfikowała cztery podstawowych segmentów sprawozdawczych:

- budownictwo kubaturowe w kraju,
- budownictwo kubaturowe za granicą,
- budownictwo drogowo - inżynieryjne
- budownictwo przemysłu w kraju,
- segment pozostały.

Podział działalności na poszczególne segmenty został dokonany poprzez kwalifikację znaczenia działalności na rzecz segmentu. Taki podział odpowiada rozłożeniu zasadniczych ryzyk oraz zwrotów z poniesionych nakładów.

Dane finansowe przygotowywane dla celów sprawozdawczości zarządczej stanowiące podstawę danych na temat segmentów sprawozdawczych oparte są na tych samych zasadach rachunkowości, jakie stosuje się przy sporządzaniu jednostkowych sprawozdań finansowych Grupy.

Zarząd analizuje wyniki segmentów przy użyciu kluczowych wskaźników efektywności takich jak EBIT, marża EBIT oraz EBITDA. Należy mieć na uwadze, że nie są to wskaźniki zdefiniowane w MSSF oraz nie stanowią one mierników wystandaryzowanych, dlatego sposoby ich kalkulacji mogą różnić się między różnymi jednostkami na rynku. Grupa definiuje EBIT jako zysk brutto powiększony o koszty finansowe i pomniejszony o przychody finansowe. Marża EBIT definiowana jest jako stosunek EBIT do przychodów ze sprzedaży wyrażony w procentach. EBITDA definiowana jest jako EBIT powiększony o amortyzację w okresie.

Główne informacje dotyczące segmentów w okresach sprawozdawczych 01.2020 – 12.2020 oraz 01.2019 – 12.2019

Grupa prowadzi działalność w Polsce oraz za granicą (w Niemczech, Belgii, Norwegii, Francji i Szwecji). Przychody od klientów zewnętrznych oraz aktywa w żadnym z krajów poza Polską nie są istotne, stąd zostały zagregowane łącznie i wykazane jako „Zagranica”.

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020			Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019		
	Kraj (Polska)	Zagranica	Razem	Kraj (Polska)	Zagranica	Razem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych, w tym:						
Przychody rozpoznawane w czasie	1 848 736	379 608	2 228 344	2 061 807	251 556	2 313 363
Przychody rozpoznawane w punkcie w czasie	1 715 617	272 886	1 988 503	1 970 150	138 902	2 109 052
	133 119	106 722	239 841	91 657	112 654	204 311
Aktywa trwale inne niż instrumenty finansowe i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	107 637	44 304	151 941	107 159	39 971	147 130

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Dane dotyczące przychodów i wyników oraz aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów sprawozdawczych przedstawiono w poniższej tabeli.

							Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020
	Budownictwo kubaturowe w kraju	Budownictwo kubaturowe za granicą	Budownictwo inżynieryjno-drogowe	Segment przemysłu w kraju	Segment przemysłu za granicą	Segmenty - pozostałe	Razem działalność kontynuowana
Przychody razem							
Sprzedaż między segmentami	(100 405)	-	-	(14 500)	-	-	(114 905)
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 151 977	256 096	586 232	225 432	123 512	-	2 343 249
Przychody ze sprzedaży razem	1 051 572	256 096	586 232	210 932	123 512	-	2 228 344
Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do zysku brutto Grupy							
Koszt własny sprzedaży	973 206	237 405	529 478	190 428	104 311	-	2 034 828
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(60 974)	(19 997)	(16 206)	(17 711)	(6 951)	(1 059)	(122 898)
Wynik segmentu – EBIT	17 392	(1 306)	40 548	2 793	12 250	(1 059)	70 618
Marża EBIT	2%	-1%	7%	1%	10%		3%
Wynik na działalności finansowej (przychody finansowe minus koszty finansowe)	(3 446)	(1 156)	(228)	(536)	(973)	(26)	(6 365)
Wynik brutto	13 946	(2 462)	40 320	2 257	11 277	(1 085)	64 253
Podatek dochodowy	2 089	(1 482)	8 307	710	4 137	119	13 880
Wynik netto	11 857	(980)	32 013	1 547	7 140	(1 204)	50 373
Amortyzacja	6 521	1 985	5 663	5 392	2 902	478	22 941
Wynik segmentu – EBITDA	23 913	679	46 211	8 185	15 152	(581)	93 559
Aktywa i zobowiązania							
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	115 493	4 267	29 506	25 847	3 993	-	179 106
Aktywa pozostałe							1 020 757
Aktywa Razem							1 199 863
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	97 393	9 099	96 542	30 896	533	-	234 463
Pasywa pozostałe							965 400
Pasywa Razem							1 199 863
Inne istotne pozycje							
Utrata wartości aktywów finansowych	967	(1 147)	762	(443)	26	(49)	116
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	4 374	303	1 443	2 316	4 675	304	13 415
Przychody z tytułu odsetek	3 246	23	624	97	2	5	3 997
Koszty z tytułu odsetek	4 661	2 780	958	735	1 103	31	10 268

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

 Za okres 12
miesięcy
zakończony
31.12.2019

	Budownictwo kubaturowe w kraju	Budownictwo kubaturowe za granicą	Budownictwo inżynieryjno- drogowe	Segment przemysłu w kraju	Segment przemysłu za granicą	Segmenty - pozostałe	Razem działalność kontynuowana
Przychody razem							
Sprzedaż między segmentami	-	-	(8 627)	(25 020)	-	-	(33 647)
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 473 498	137 746	388 213	233 641	113 810	102	2 347 010
Przychody ze sprzedaży razem	1 473 498	137 746	379 586	208 621	113 810	102	2 313 363
Wyniki segmentów oraz uzgodnienie do zysku brutto Grupy							
Koszt własny sprzedaży	1 407 183	126 387	347 609	190 534	94 849	102	2 166 664
Wynik na pozostałej działalności operacyjnej	(44 224)	(3 505)	(14 729)	(16 601)	(8 884)	(356)	(88 299)
Wynik segmentu – EBIT	22 091	7 854	17 248	1 486	10 077	(356)	58 400
Marża EBIT	1%	6%	5%	1%	9%		2%
Wynik na działalności finansowej (przychody finansowe minus koszty finansowe)	(5 050)	(1 542)	(454)	(1 320)	(1 147)	(1)	(9 514)
Wynik brutto	17 041	6 312	16 794	166	8 930	(357)	48 886
Podatek dochodowy	4 671	1 397	4 020	306	3 393	55	13 842
Wynik netto	12 370	4 915	12 774	(140)	5 537	(412)	35 044
Amortyzacja	6 364	1 921	4 580	5 484	2 371	575	21 295
Wynik segmentu – EBITDA	28 455	9 775	21 828	6 970	12 448	219	79 695
Aktywa i zobowiązania							
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	161 408	2 628	23 701	6 832	7 891	-	202 460
Aktywa pozostałe							971 035
Aktywa Razem							1 173 495
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	89 681	13 809	53 476	8 409	4 400	-	169 775
Pasywa pozostałe							1 003 720
Pasywa Razem							1 173 495
Inne istotne pozycje							
Utrata wartości aktywów finansowych	1 938	(3 995)	2 753	936	571	-	2 203
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	3 292	1 065	1 500	2 086	4 091	406	12 440
Przychody z tytułu odsetek	1 946	(27)	395	20	1	22	2 357
Koszty z tytułu odsetek	5 128	803	629	1 278	1 062	23	8 923

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

4.3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Grupa osiąga około 90% przychodów z tytułu realizacji kontraktów budowlanych. Szczegóły dotyczące ujmowania tej grupy przychodów opisano w nocie 2.

Główne szacunki w zakresie przychodów dotyczą ujmowania przychodów z tytułu umów o kontrakty budowlane. Zostały one opisane w nocie 2.

Poniższa tabela przedstawia informacje odnośnie zagregowanej kwoty cen transakcyjnych alokowanych do obowiązków świadczenia niewykonanych lub nie w pełni wykonanych na dzień bilansowy z tyt. realizacji kontraktów budowlanych.

	31.12.2020	31.12.2019
Łączna wartość otwartych kontraktów	5 119 310	5 086 112
Kumulatywna wartość przychodów z otwartych kontraktów rozpoznana do dnia sprawozdawczego	2 817 785	3 129 335
Wartość przychodów pozostająca do rozpoznania w kolejnych okresach z otwartych kontraktów	2 301 525	1 956 777
Długoterminowe (przychody do zrealizowania w okresie od roku do 3 lat od daty bilansowej)	505 638	602 093
Krótkoterminowe (przychody do zrealizowania w okresie poniżej roku od daty bilansowej)	1 795 887	1 354 684

Z uwagi na specyfikę realizowanych kontraktów długoterminowych, nie jest możliwe dokładne oszacowanie przedziałów czasowych, w jakich będą rozpoznawane przychody z rozpoczętych na dany dzień bilansowy kontraktów w horyzoncie dłuższym niż jeden rok.

Przychody osiągnięte przez Grupę pochodzą z realizacji prac budowlanych na terenie Polski i Unii Europejskiej oraz sprzedaży pozostałej do lokalnych odbiorców.

Dane liczbowe dotyczące przychodów przedstawiono w nocie 4.2 Segmenty sprawozdawcze.

4.4. KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
Usługi obce	1 261 944	1 559 223
w tym usługi obce podwykonawców prac budowlanych	1 160 334	1 372 652
Zużycie materiałów i energii	383 830	457 908
Koszty świadczeń pracowniczych	333 718	310 745
Amortyzacja	22 941	21 295
Podatki i opłaty	8 683	9 636
Pozostałe koszty rodzajowe	20 433	23 006
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	1 941	7 997
Koszty według rodzaju razem	2 033 490	2 389 810
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku i rozliczeń międzyokresowych kosztów dotycząca kontraktów budowlanych	128 903	(124 908)
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(9 009)	(6 003)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(118 556)	(92 235)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	2 034 828	2 166 664

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW
4.5. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
Wynagrodzenia	271 175	251 438
Koszty programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia	572	3 882
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia na rzecz pracowników	61 971	55 425
Razem	333 718	310 745

4.6. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
Pozostałe przychody operacyjne		
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	561	2 029
Kary, grzywny i odszkodowania	2 307	7 144
Przychody z otrzymanych dotacji	3 100	-
Umorzone zobowiązania	1 619	-
Pozostałe	4 113	11 654
	11 700	20 827

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
Pozostałe koszty operacyjne		
Nota 6.5. Utworzone / rozwiązane rezerwy	4 071	5 071
Nota 6.6. Koszty postępowania sądowego	84	193
Pozostałe	2 994	3 596
	7 149	8 860

4.7. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
Przychody finansowe		
Nota 5.1.2. Odsetki		
Z tytułu udzielonych pożyczek	1 129	1 123
Pozostałe	2 868	1 234
Różnice kursowe	3 084	103
Pozostałe	-	106
	7 081	2 566

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
Koszty finansowe		
Odsetki		
Nota 3.4. Od wyemitowanych obligacji	2 343	2 491
Nota 3.3. Od kredytów i pożyczek	2 004	1 527
Nota 3.5. Od zobowiązań leasingowych	1 455	233
Pozostałe	4 466	4 672
Bankowa prowizja przygotowawcza dotycząca finansowania w rachunku bieżącym	2 218	2 110
Różnice kursowe	199	507
Pozostałe	761	540
	13 446	12 080

4.8. OPODATKOWANIE

Na obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego składają się dwa elementy: bieżący podatek dochodowy oraz podatek odroczony.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, Grupa stosując metodę bilansową, tworzy: zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do dodatnich różnic przejściowych i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do ujemnych różnic kursowych oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia przy zastosowaniu zasady ostrożności.

Zobowiązań oraz aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie ujmuje się w przypadku różnic przejściowych powstających na początkowym ujęciu składnika aktywów bądź zobowiązania w transakcji nie stanowiącej połączenia przedsięwzięć oraz w momencie przeprowadzania transakcji nie mających wpływu ani na wynik księgowy ani podatkowy.

Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego są kompensowane, jeżeli istnieje tytuł prawny uprawniający do skompensowania należności podatkowych i bieżących zobowiązań podatkowych oraz jeżeli odroczony podatek dotyczy podatku nałożonego przez tą samą władzę podatkową na tego samego podatnika. Oznacza to iż aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie w sprawozdaniach finansowych Grupy.

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku tylko w sytuacji, gdy prognozy przyszłych wyników finansowych wskazują na to, że zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na zrealizowanie aktywa w określonej przyszłości.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku. Element osądu w zakresie odzyskiwalności aktywów z tytułu podatku odroczonego stanowią prognozowane przyszłe wyniki finansowe Grupy oraz ich wpływ na odzyskiwalność aktywów.

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Uzgodnienie efektywnej stawki podatku dochodowego przedstawia poniższa tabela:

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
Wynik brutto przed opodatkowaniem	64 253	48 886
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce - 19%	12 208	9 288
Dodatkowe obciążenie wynikające ze stawki przekraczającej 19% w Niemczech	3 642	1 588
Nadwyżka przychodów niestanowiących dochodu do opodatkowania	(1 970)	-
Różnice trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	-	2 966
Podatek wykazany w skonsolidowanym wyniku finansowym	13 880	13 842
Podatek bieżący	26 554	18 028
Podatek odroczony	(12 674)	(4 186)
Efektywna stopa podatkowa	21,59%	28,32%

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Poniższa tabela przedstawia zmiany aktywów i zobowiązań z tytułu podatku odroczonego w roku obrotowym:

	Wpływ na			Wpływ na			
	1 stycznia 2019	Wynik netto	Pozostałe całkowite dochody	31 grudnia 2019	Wynik netto	Pozostałe całkowite dochody	31 grudnia 2020
Aktywa z tytułu podatku odroczonego							
Wycena kontraktów budowlanych - pasywa oraz podatkowa produkcja w toku	36 493	11 573	-	48 066	7 853	-	55 919
Rezerwy	8 454	968	-	9 422	1 929	-	11 351
Strata podatkowa	11 736	(4 068)	-	7 668	(3 479)	-	4 189
Naliczone wynagrodzenia i obciążenia	513	(92)	-	421	294	-	715
Nota 6.3. Odpisy aktualizujące wartość należności	4 417	1 551	-	5 968	269	-	6 237
Inne zobowiązania finansowe	2 018	(21)	-	1 997	352	-	2 349
Koszty następnych okresów	1 784	(1 660)	-	124	569	-	693
Pozostałe	570	1 225	(34)	1 761	683	256	2 700
Razem	65 985	9 476	(34)	75 427	8 470	256	84 153
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego							
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	31 601	5 453	-	37 054	(5 635)	-	31 419
Przeszacowanie aktywów	4 772	(298)	(57)	4 417	506	-	4 923
Wycena bilansowa oraz dyskonto zobowiązań	161	(4)	-	157	652	-	809
Naliczone odsetki od zadłużenia	238	(135)	-	103	189	-	292
Zarachowane przychody	(3)	632	-	629	(50)	-	579
Pozostałe	1 503	(358)	(29)	1 116	134	236	1 486
Razem	38 272	5 290	(86)	43 476	(4 204)	236	39 508
Kompensata aktywów i zobowiązań	38 272			43 476			39 508
Stan po kompensacie	27 713			35 097			46 911
Aktywa	30 410			33 524			45 778
Zobowiązania	2 697			1 573			1 133
Wpływ netto zmian w okresie		4 186	52		12 674	20	

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

W roku zakończonym 31 grudnia 2020r. oraz 31 grudnia 2019r. nie wystąpiły ujemne pozycje różnic przejściowych, od których nie ujęto aktywa z tytułu podatku odroczonego.

W tabeli poniżej zawarto okresy realizacji aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

	31.12.2020		31.12.2019	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Krótkoterminowe	55 497	27 688	21 058	443
Długoterminowe	28 656	11 820	12 466	1 130
Razem	84 153	39 508	33 524	1 573

4.9. WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA UMOWNE

Zgodnie z MSSF 11 *Wspólne porozumienia umowne*, zaangażowanie we wspólne porozumienia umowne, w odniesieniu do których wspólnicy sprawują współkontrolę, dzielą się na wspólne działania oraz wspólne nie od struktury prawnej danego wspólnego ustalenia umownego.

Spółka zależna ONDE S.A. posiada jedynie wspólne porozumienia umowne zaklasyfikowane jako wspólna działalność. Klasyfikacja jako wspólna działalność wynika z faktu, iż porozumienie umowne nie jest prowadzone w odrębnym podmiocie, każda strona ma obowiązki w odniesieniu do kosztów które ponosi odrębnie w celu realizacji swojego zakresu prac, oraz porozumienie umowne wskazuje, że każda strona ma prawo do części wynagrodzenia od zleceniodawcy.

W odniesieniu do swojego udziału we wspólnym działaniu, Spółka zależna ONDE S.A. wykazuje w sprawozdaniu finansowym swoje aktywa, zobowiązania, przychody i koszty oraz swoje udziały we wszystkich wspólnie posiadanych bądź ponoszonych aktywach, zobowiązaniach, przychodach i kosztach.

Od roku 2019 Spółka zależna ONDE S.A. (dawniej PBDI S.A.) realizuje kontrakt budowlany w ramach konsorcjum z Przedsiębiorstwem Inżynierskich Robót Kolejowych „TOR-KRAK” Sp. z o.o. ONDE S.A. pełni rolę lidera konsorcjum, które nie posiada odrębnej formy prawnej, a jest jedynie porozumieniem funkcjonującym na potrzebę realizacji kontraktu na budowę trasy tramwajowej wraz z rozbudową układu drogowego w Bydgoszczy. Spółka zależna ONDE S.A. wraz ze współkonsorcjantem sprawują wspólną kontrolę nad wspólnym działaniem w formie posiadania po 50% głosów w Komitecie Zarządzającym konsorcjum.

Nie występują zobowiązania zaciągnięte, a nieujęte w dniu sporządzenia sprawozdania dotyczące zaangażowania Spółki zależnej we wspólnym działaniu.

Umowa konsorcjum wskazuje na zakres prac do wykonania przez każdego z konsorcjantów. Każdy konsorcjant realizuje swoje prace przy wykorzystaniu własnych aktywów; nie występują wspólne aktywa używane do realizacji tej umowy. Każdy konsorcjant ponosi własne koszty realizacji swojego zakresu prac i ma zobowiązania do ich pokrycia; nie występują zobowiązania i koszty ponoszone wspólnie. W ramach prac realizowanych w ramach konsorcjum Spółka zależna ONDE S.A. rozpoznaje w sprawozdaniu z wyniku jedynie przychody oraz koszty przypadające bezpośrednio na zakres prac do zrealizowania w ramach umowy przypadający na Spółkę zależną. Każdy ze współkonsorcjantów odpowiada za realizację swojego zakresu prac, zgodnie z ustaleniami pomiędzy konsorcjantami zawartymi w umowie. Cena transakcyjna przypadająca na Spółkę zależną ONDE S.A. z tytułu realizacji tej umowy wynosi 69,5 mln zł. Wobec zamawiającego konsorcjanci odpowiadają solidarnie za wykonane w ramach konsorcjum prace oraz naprawy gwarancyjne, przy czym w przypadku gdy zamawiający zrealizuje to prawo wobec ONDE S.A. w odniesieniu do prac wykonanych przez TOR-KRAK, Spółka zależna ma roszczenie zwrotne wobec TOR-KRAK w tym samym zakresie.

Każdy z konsorcjantów ma prawo do swojej części wynagrodzenia od zleceniodawcy za realizację swojej części prac budowlanych. W odniesieniu do prac wykonanych przez TOR-KRAK, które Spółka zależna ONDE S.A. jako lider konsorcjum fakturuje na zleceniodawcę, Spółka działa jako agent (zgodnie polityką rachunkowości przedstawiona w nocie 2.1.) w związku z tym nie wykazuje przychodów i kosztów dot. prac realizowanych przez TOR-KRAK. Przychody i koszty realizacji prac na rzecz TOR-KRAK wykazane są w ramach przychodów i kosztów realizacji kontraktów budowlanych w segmencie budownictwa drogowo-inżynierskiego.

4. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDAŃ Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

W tytułu realizacji tego kontraktu, Spółka zależna ONDE S.A. jako leader konsorcjum otrzymuje płatności od zamawiającego, na odrębny rachunek powierniczy prowadzony na rzecz ONDE S.A., z którego uwolnienie środków wymaga wspólnej zgody obu konsorcjantów. Saldo tych środków pieniężnych na 31 grudnia 2020 r. wynosi 22 919 tys. zł i jest wykazywane na bilansie Grupy jako środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania (Nota 3.7). Środki te zostaną uwolnione po finalnym rozliczeniu kontraktu przez konsorcjantów i inwestora, przypadającym na rok 2021. Jednocześnie przypadające na rzecz TOR-KRAK kwota jest wykazywana jako zobowiązanie.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

5.1. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

Zgodnie z MSSF 9 Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- Instrumenty pochodne wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń.

Z wyżej podanych kategorii, Grupa posiada tylko pozycje wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego stanowią przede wszystkim:

- Nota 5.1.2. Aktywa finansowe – udzielone pożyczki
- Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje
- Nota 6.5. Należności z tytułu dostaw i usług
- Nota 6.5. Należności pozostałe
- Nota 2.3. Aktywa z tytułu kontraktów budowlanych
- Nota 3.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty
- Nota 3.8. Środki pieniężne na rachunku VAT
- Nota 3.8. Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania
- Nota 5.1. Inne aktywa finansowe (w tym udzielone pożyczki)

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu obejmują głównie:

- Nota 2.2. Zobowiązania wobec podwykonawców – kaucje
- Nota 2.3. Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych
- Nota 6.9. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług
- Nota 6.9. Zobowiązania pozostałe
- Noty 3.2. – 3.5. Zadłużenie

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

W tabeli poniżej przedstawiono wartość bilansową istotnych grup aktywów finansowych i zobowiązań finansowych w podziale na kategorie. Wartość bilansowa posiadanych przez Grupę aktywów finansowych i zobowiązań finansowych przedstawionych w poniższych tabelach nie różniła się istotnie od ich wartości godziwej we wszystkich prezentowanych okresach.

Linia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Kategorie instrumentów finansowych			Razem istotne kategorie
	Aktywa wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania leasingowe	
31.12.2020				
Nota 5.1.2 Aktywa finansowe - Udzielone pożyczki	14 503	-	-	14 503
Aktywa finansowe - pozostałe	2 532	-	-	2 532
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje	37 031	-	-	37 031
Nota 6.5. Należności z tytułu dostaw i usług	367 389	-	-	367 389
Nota 6.5. Należności pozostałe	30 939	-	-	30 939
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	179 106	-	-	179 106
Nota 3.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	315 537	-	-	315 537
Nota 3.8. Środki pieniężne na rachunkach VAT	30 753	-	-	30 753
Nota 2.2. Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	-	140 361	-	140 361
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	-	234 463	-	234 463
Nota 6.9. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	258 673	-	258 673
Nota 3.2-3.5. Zadłużenie	-	88 170	39 292	127 462
Razem	977 790	721 667	39 292	1 738 749

*Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Linia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Aktywa wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg amortyzowanego kosztu	Zobowiązania leasingowe	Razem istotne kategorie
31.12.2019				
Nota 5.1.2 Aktywa finansowe - Udzielone pożyczki	3 462	-	-	3 462
Aktywa finansowe - pozostałe	2 018	-	-	2 018
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje	62 162	-	-	62 162
Nota 6.5. Należności z tytułu dostaw i usług	426 809	-	-	426 809
Nota 6.5. Należności pozostałe	42 895	-	-	42 895
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	202 460	-	-	202 460
Nota 3.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	148 240	-	-	148 240
Nota 3.8. Środki pieniężne na rachunkach VAT	12 918	-	-	12 918
Nota 2.2. Zobowiązania wobec podwykonawców - kaucje	-	136 127	-	136 127
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	-	169 775	-	169 775
Nota 6.9. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	234 297	-	234 297
Nota 3.2-3.5. Zadłużenie	-	187 627	44 820	232 447
Razem	900 964	727 826	44 820	1 673 610

*Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Kategorie instrumentów finansowych			
	Aktywa wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Razem istotne kategorie
31.12.2020			
Wpływ na rachunek wyników			
Nota 4.7. Przychody finansowe/(koszty finansowe) – odsetki	1 015	(7 286)	(6 271)
Nota 4.7. Przychody finansowe/(koszty finansowe) - różnice kursowe	2 424	461	2 885
Nota 4.2. Odwrócenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów	116	-	116
Razem	3 555	(6 825)	(3 270)

Kategorie instrumentów finansowych			
	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Razem istotne kategorie
31.12.2019			
Wpływ na rachunek wyników			
Nota 4.7. Przychody finansowe/(koszty finansowe) – odsetki	602	(7 168)	(6 566)
Nota 4.7. Przychody finansowe/(koszty finansowe) - różnice kursowe	(220)	(184)	(404)
Nota 4.2. Odwrócenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów	(2 203)	-	(2 203)
Razem	(1 821)	(7 352)	(9 173)

5.1.1. AKTYWA FINANSOWE

Grupa posiadała na 31 grudnia 2020 r. oraz na 31 grudnia 2019 r. następujące pozycje wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa finansowe:

	31.12.2020	31.12.2019
Nota 5.1.2. Udzielone pożyczki	14 503	3 462
Pozostałe	3 250	2 719
Razem	17 753	6 181
Długoterminowe	7 120	2 720
Krótkoterminowe	10 633	3 461

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM
5.1.2. AKTYWA FINANSOWE – UDZIELONE POŻYCZKI

Instrumenty dłużne utrzymywane w celu ściągnięcia umownych przepływów, które obejmują wyłącznie spłaty kapitału i odsetek („SPPI” ang. Solely payment of principal and interest), są wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Na moment początkowego ujęcia te aktywa finansowe ujmują się w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne. Przychody z tytułu odsetek wycenia się metodą efektywnej stopy procentowej i wykazuje w pozycji „przychody z tytułu odsetek”, w przychodach finansowych . Odpisy z tytułu utraty wartości prezentuje w pozycji „ Odwrócenie utraty/(utrata) wartości aktywów finansowych i aktywów z wyceny kontraktów z klientami”.

Wartość aktywów finansowych jest aktualizowana o odpis z tytułu utraty wartości wyliczony metodą oczekiwanych strat kredytowych (expected credit loss). Grupa stosuje trzystopniowy model utraty wartości dla aktywów finansowych:

- Poziom 1 – salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia lub mają niskie ryzyko kredytowe. Oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypelnienia zobowiązania w ciągu 12 miesięcy (tj. całkowita oczekiwana strata kredytowa pomnożona jest przez prawdopodobieństwo, że strata wystąpi w ciągu następných 12 miesięcy);
- Poziom 2 – obejmuje salda, dla których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od początkowego ujęcia, ale brak jest obiektywnych przesłanek utraty wartości; oczekiwane straty kredytowe określa się na podstawie prawdopodobieństwa niewypelnienia zobowiązania przez cały umowny okres życia danego aktywa;
- Poziom 3 – obejmuje salda z obiektywną przesłanką utraty wartości.

Jeżeli udzielone pożyczki mają niskie ryzyko kredytowe, odpis na oczekiwane straty kredytowe ujęty w ciągu danego okresu ogranicza się do 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych.

W zakresie w jakim zgodnie z powyższym modelem konieczna jest ocena czy nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego, Grupa uwzględnia następujące przesłanki przy dokonywaniu tej oceny:

- pożyczka jest przeterminowana o co najmniej 30 dni;
- nastąpiły zmiany legislacyjne, technologiczne lub makroekonomiczne, które mają znaczący negatywny wpływ na dłużnika;
- pojawiły się informacje o znaczącym niekorzystnym zdarzeniu dotyczącym pożyczki lub innej pożyczki tego samego dłużnika od innego pożyczkodawcy, np. wypowiedzenie umowy pożyczki, naruszenie jej warunków czy renegeacja warunków ze względu na trudności finansowe itp.
- dłużnik stracił znaczącego klienta lub dostawcę albo doświadczył innych niekorzystnych zmian na swoim rynku.

Aktywa finansowe są spisywane, w całości lub w części, kiedy Grupa wyczerpie praktycznie wszystkie działania w zakresie ściągnięcia i uzna, że nie można już racjonalnie oczekiwać odzyskania należności. Zazwyczaj następuje to, gdy składnik aktywów jest przeterminowany co najmniej 360 dni.

Pożyczkobiorca	Waluta pożyczki	Oprocentowanie	Termin spłaty	31.12.2020	31.12.2019
Lake Hill	PLN	12%	25.06.2021	10 602	-
Pflege Beteiligungs	EUR	4%	31.12.2022	3 870	3 443
Pracownicy		0 - 0,5%	31.12.2021	10	19
Avista Invest Sp. z o.o.	PLN	Wibor 3M + 5,3%	31.06.2021	21	-
Razem, w tym:				14 503	3 462
Długoterminowe				3 870	3 462
Krótkoterminowe				10 633	-

Pożyczki nie są przeterminowane na dzień bilansowy. Z udzielonymi pożyczkami wiąże się ryzyko kredytowe oraz ryzyko walutowe, które zostały opisane odpowiednio w Nocie 5.2. Udzielone pożyczki klasyfikowane są w Poziomiu 1 modelu utraty wartości. Udzielone pożyczki są zdaniem Spółki aktywami o wysokiej ocenie jakości kredytowej na potrzeby modelu ECL.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Na podane dni bilansowe, wartość godziwa pożyczek nie była istotnie różna od wyceny w koszcie zamortyzowanym. Wartość godziwa pożyczek jest szacowana za pomocą modeli DCF w oparciu o przepływy pieniężne odzwierciedlające harmonogram spłat udzielonych pożyczek. Założono stopę dyskonta na poziomie WIBOR dla pożyczek w PLN oraz EURIBOR dla pożyczek w EUR na dany dzień powiększony o stały procent wyrażający premię za ryzyko. Pożyczki wyceniane w koszcie zamortyzowanym są klasyfikowane do drugiego poziomu hierarchii wartości godziwej.

Pożyczki zaklasyfikowane są do Poziomu 1 modelu utraty wartości na wszystkie prezentowane dni bilansowe. Wszystkie udzielone pożyczki na poszczególne dni bilansowe uznane zostały za instrumenty o niskim ryzyku kredytowym, w związku z czym odpis na oczekiwane straty kredytowe ujęty w ciągu danego okresu ogranicza się do 12-miesięcznych oczekiwanych strat kredytowych. Oczekiwana stratę kredytową wyliczono na podstawie prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania, profilu spłat uzgodnionego w umowie pożyczki i oceny odzysków z zabezpieczenia. Na poszczególne dni bilansowe wysokość odpisu z tyt. utraty wartości oraz jego zmiany w prezentowanych okresach były nieistotne kwotowo stąd Grupa nie prezentuje ruchów na odpisie. Zwiększenie salda pożyczek w wyniku udzielenia nowych pożyczek nie przyczyniło się istotnie do zmiany wysokości odpisu z tyt. utraty wartości.

Pożyczka udzielona Spółce Lake Hill została spłacona wraz z należnymi odsetkami w dniu 15.01.2021 r. i 01.02.2021 roku.

5.2. ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Grupa w toku prowadzonej działalności narażona jest na następujące istotne rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko rynkowe (w tym ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych), ryzyko kredytowe oraz ryzyko płynności. Za ustalenie zasad zarządzania powyższymi ryzykami oraz ich weryfikację odpowiada Zarząd ERBUD SA.

5.2.1. RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO WALUTOWE

W ramach podstawowej działalności operacyjnej Grupa nie zawiera kontraktów budowlanych, które są denominowane w EUR.

W odniesieniu do należności i zobowiązań wynikających z zawartych umów na zakupy materiałów, z tytułu których nastąpią płatności w EUR oraz w odniesieniu do udzielonych pożyczek denominowanych w EUR Grupa ustaliła, że ryzyko jest nieistotne.

	Ekspozycja na ryzyko walutowe (tys. PLN)	Wpływ na sprawozdanie z wyniku w tys. PLN	
		zmiana kursu +10%	zmiana kursu -10%
Aktywa			
Nota 3.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	29 047	2 905	(2 905)
Nota 6.5. Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałe	15 192	1 519	(1 519)
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	4 440	444	(444)
Zobowiązania			
Nota 6.9. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe	(15 734)	(1 573)	1 573
Nota 2.2. Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	(25)	(3)	3
Wpływ zmian kursów - aktywa i zobowiązania razem	36 790	3 679	(3 679)

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

	Ekspozycja na ryzyko walutowe (tys. PLN)	Wpływ na sprawozdanie z wyniku w tys. PLN	
		zmiana kursu +10%	zmiana kursu -10%
Aktywa			
Nota 3.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19 208	1 921	(1 921)
Nota 6.5. Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałe	16 126	1 613	(1 613)
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	3 088	309	(309)
Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	1 503	150	(150)
Zobowiązania			
Nota 6.9. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe	(7 573)	(757)	757
Nota 2.2. Wycena kontraktów budowlanych - pasywa	(570)	(57)	57
Wpływ zmian kursów - aktywa i zobowiązania razem	31 782	3 179	(3 179)

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM
5.2.2. RYZYKO RYNKOWE – RYZYKO STÓP PROCENTOWYCH

Ryzyko stóp procentowych występuje głównie w związku z korzystaniem przez Grupę z zadłużenia, tj. kredytów bankowych i pożyczek (nota 3.3.) oraz leasingu (nota 3.5.).

Ponadto Grupa lokuje wolne środki pieniężne częściowo w inwestycje o zmiennej stopie procentowej (lokaty) oraz udziela pożyczek w oparciu o zmienną stopę procentową.

Aktywa i zobowiązania oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, narażają Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych. Natomiast oprocentowane według stopy stałej (udzielane pożyczki – Nota 5.1.2.) naraża ERBUD na ryzyko zmiany wartości godziwej, niemniej jednak ze względu na fakt, iż Grupa nie wycenia tych pozycji do wartości godziwej, wpływ ten nie jest odzwierciedlany w sprawozdaniu finansowym.

ERBUD monitoruje stopień narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz dokonuje prognoz stóp procentowych.

Analizę wrażliwości pozycji oprocentowanych zmienną stopą procentową na zmiany stopy procentowej zaprezentowano w poniższej tabeli.

	31.12.2020			31.12.2019		
	Wartość bilansowa pozycji oprocentowana zmienną stopą procentową	Wpływ na sprawozdanie z wyniku		Wartość bilansowa pozycji oprocentowana zmienną stopą procentową	Wpływ na sprawozdanie z wyniku	
		+100 pb	-100 pb		+100 pb	-100 pb
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	71 582	716	(716)	35 585	356	(356)
Aktywa finansowe - Udzielone pożyczki	21	-	-	-	-	-
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	36 170	362	(362)	62 159	622	(622)
Zadłużenie z tytułu wyemitowanych obligacji	52 000	520	(520)	52 000	520	(520)
Zadłużenie z tytułu leasingu	22 342	374	(374)	22 251	135	(135)
Wpływ razem		1 972	(1 972)		1 633	(1 633)

*Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.

W tabeli poniżej zaprezentowano pozycje oprocentowane stałą stopą procentową.

	2020	2019
	Wartość bilansowa pozycji niepodlegająca ryzyku rynkowemu	Wartość bilansowa pozycji niepodlegająca ryzyku rynkowemu
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty*	243 955	112 655
Aktywa finansowe - Udzielone pożyczki	14 482	3 462
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	-	73 468
Zadłużenie z tytułu leasingu	16 950	22 569
	91 660	7 103

*Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM
5.2.3. RYZYKO KREDYTOWE

Aktywami finansowymi Grupy, które są narażone na ryzyko kredytowe są głównie pozycje wymienione w tabeli poniżej.

**Maksymalna ekspozycja na ryzyko
kredytowe odpowiadająca wartości
bilansowej pozycji**

	31.12.2020	31.12.2019
Nota 3.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	315 537	148 240
Nota 5.1.2. Aktywa finansowe – udzielone pożyczki	14 503	3 462
Nota 6.5. Należności z tytułu dostaw i usług	367 389	426 809
Nota 2.2. Należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucje	37 031	62 162
Nota 2.3. Wycena kontraktów budowlanych - aktywa	179 106	202 460
Razem	913 566	843 133

*Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

ERBUD minimalizuje ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami poprzez dywersyfikację banków, z którymi zawierane są transakcje lokacyjne. Grupa współpracuje z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności, zgodnie z informacjami w tabeli poniżej. Na poszczególne dni sprawozdawcze występuje znaczna koncentracja ryzyka kredytowego – informacja o wielkości salda środków pieniężnych zgromadzonych w jednej instytucji finansowej przedstawiona jest poniżej.

Podział salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wg ratingu kredytowego przedstawiono w tabeli poniżej. Rating AA-, A-, BBB+, BBB wg Euro Rating to poziom inwestycyjny. Rating BB+, jest poza poziomem inwestycyjnym nie mniej jednak kwota środków pieniężnych w tych instytucjach jest marginalna.

Według agencji ratingowej Euro Rating

	31.12.2020	31.12.2019
Banki o ratingu AA-	0,0%	0,00%
Banki o ratingu A-	50,0%	0,0%
Banki o ratingu BBB+	45,0%	50,6%
Banki o ratingu BBB	5,0%	24,5%
Banki o ratingu BB+	0,0%	24,9%
	100,0%	100,0%

Na 31 grudnia 2020 r. wartość aktywów pieniężnych i ich ekwiwalentów ulokowana w jednej instytucji finansowej stanowiła około 50% całego salda.

Na 31 grudnia 2019 r. wartość aktywów pieniężnych i ich ekwiwalentów ulokowana w jednej instytucji finansowej stanowiła około 50% całego salda.

Całe saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów na poszczególne dni bilansowe zaliczone jest do Stopnia 1 modelu utraty wartości (tj. salda, dla których ryzyko kredytowe nie wzrosło znacząco od początkowego ujęcia).

Odpisy z tytułu utraty wartości środków pieniężnych i ekwiwalentów ustalono indywidualnie dla każdego salda dotyczącego danej instytucji finansowej. Do oceny ryzyka kredytowego użyto zewnętrzne ratingi banków oraz publicznie dostępne informacje dotyczące wskaźników niewypelnienia zobowiązania dla danego ratingu ustalone przez Euro Rating. Analiza wykazała, iż aktywa te mają niskie ryzyko kredytowe na dzień sprawozdawczy. Grupa skorzystała z uproszczenia dozwolonego przez standard i odpis z tytułu utraty wartości ustalono na podstawie 12-miesięcznych strat kredytowych. Kalkulacja odpisu wykazała nieistotną kwotę odpisu z tytułu utraty wartości.

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywa z tytułu kontraktów budowlanych

W celu ochrony przed ryzykiem kredytowym wynikającym z należności związanych z realizacją kontraktów budowlanych (tj. należności z tytułu dostaw i usług, należności z tytułu kontraktów budowlanych – kaucji oraz z wyceny kontraktów budowlanych), w Grupie funkcjonuje polityka oceny i weryfikacji ryzyka kredytowego związanego ze wszystkimi kontraktami, zarówno na etapie przed ofertowym, jak i w trakcie realizacji. Każdy kontrahent przed podpisaniem umowy jest oceniany pod kątem możliwości wywiązania się ze zobowiązań finansowych. W przypadku negatywnej oceny zdolności płatniczych kontrahenta, przystąpienie do kontraktu jest uzależnione od ustanowienia adekwatnych zabezpieczeń finansowych lub majątkowych. Ponadto, w umowach z inwestorami zawierane są klauzule przewidujące prawo do wstrzymania realizacji robót, jeżeli występuje opóźnienie w przekazaniu należności za wykonane usługi. W miarę możliwości tworzy się również zapisy umowne warunkujące dokonywanie płatności podwykonawcom od wpływu środków od inwestora.

W Grupie nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego związana z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz należnościami z tytułu kontraktów budowlanych – kaucji oraz z wyceny kontraktów budowlanych.

Zmiany odpisu aktualizującego wartość należności oraz strukturę wiekową należności przeterminowanych zaprezentowano w nocie 6.5.

5.2.4. RYZYKO PŁYNNOŚCI

W celu ograniczenia ryzyka utraty płynności, Grupa utrzymuje odpowiednią ilość środków pieniężnych oraz zbywalnych papierów wartościowych, a także zawiera umowy o linie kredytowe, które służą jako dodatkowe zabezpieczenie płynności. Do finansowania zakupów inwestycyjnych Grupa wykorzystuje środki własne lub długoterminowe umowy leasingu finansowego, zapewniając odpowiednią trwałość struktury finansowania dla tego rodzaju aktywów.

Grupa stosuje politykę ograniczającą zaangażowanie kredytowe wobec poszczególnych instytucji finansowych oraz emitentów papierów dłużnych, które są nabywane w ramach lokowania okresowych nadwyżek środków pieniężnych.

Zarządzanie płynnością wspomagane jest obowiązującym systemem raportowania prognoz płynności przez Grupę.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2020 r. według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

						31.12.2020
	Poniżej 3 miesięcy	3-12 miesięcy	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem przepływy niezdyktowane	Wartości bilansowe
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	5 527	18 722	12 170	-	36 419	36 170
Zadłużenie z tytułu wyemitowanych obligacji	-	54 195	-	-	54 195	52 000
Zadłużenie z tytułu leasingu	1 053	14 682	20 877	7 205	43 817	39 292
Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	6 772	118 258	13 691	2 521	141 242	140 361
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	148 287	110 386	-	-	258 673	258 673
Razem	161 639	316 243	46 738	9 726	534 346	526 496

5. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2019 r. według daty zapadalności na podstawie umownych niezdykontowanych płatności

	31.12.2019					
	Poniżej 3 miesiący	3-12 miesiący	1-5 lat	Powyżej 5 lat	Razem przepływy niezdyskontowane	Wartości bilansowe
Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek	21 797	96 827	17 376	-	136 000	135 627
Zadłużenie z tytułu wyemitowanych obligacji	-	2 343	54 195	-	56 538	52 000
Zadłużenie z tytułu leasingu finansowego	1 758	11 279	31 726	4 304	49 067	44 820
Zobowiązania z tytułu kontraktów budowlanych - kaucje	1 801	120 160	14 881	196	137 038	136 127
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	71 841	162 456	-	-	234 297	234 297
Razem	97 197	393 065	118 178	4 500	612 940	602 871

6. NOTY POZOSTAŁE

6.1. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Najistotniejsze pozycje rzeczowych aktywów trwałych stanowią środki transportu oraz urządzenia techniczne i maszyny związane przede wszystkim z budownictwem obiektów użyteczności publicznej, handlowej, mieszkaniowej i przemysłowej. Poza tym Grupa posiada również budynki i budowle.

Rzeczowe aktywa trwale wycenia się w cenie nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Grupa w przypadku zidentyfikowania przesłanek do możliwości wystąpienia rzeczowych aktywów trwałych przeprowadza test na utratę wartości w oparciu o oszacowanie wartości odzyskiwalnej danego aktywa trwałego. Wartość odzyskiwalna jest określana jako wyższa z dwóch: wartość, jaka jest możliwa do uzyskania przy sprzedaży danego aktywa trwałego pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa kalkulowana w oparciu o zdyskontowane przepływy pieniężne, które zostaną wypracowane przez dane aktywo trwale lub zespół aktywów.

W wartości początkowej rzeczowych aktywów trwałych Grupa ujmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. Do wartości początkowej zalicza się również koszt części zamiennych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania, tj. Spółka z Grupy ERBUD oczekuje, że części zamienne będą wykorzystywane przez okres dłuższy niż jeden rok i jest możliwe ich przypisanie do konkretnej pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, ujmowane są w wyniku finansowym w momencie poniesienia.

Grupa corocznie dokonuje weryfikacji wartości końcowej, okresu użytkowania oraz metody amortyzacji składników rzeczowych aktywów trwałych. Weryfikacje przeprowadzone na 31 grudnia 2019 oraz 31 grudnia 2020 nie skutkowały zmianą pozostałych szacowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji czy wartości końcowych środków trwałych.

Stawki amortyzacji wynoszą według poszczególnych klas środków trwałych (w tym również prawa do użytkowania aktywów należących do danej kategorii):

- Budynki i budowle – 2% - 4,5%
- Urządzenia techniczne i maszyny – 6% - 30%
- Środki transportu – 12,5% - 20%
- Pozostałe – 10% - 33%
- Grunty nie podlegają amortyzacji.

Prawa do użytkowania aktywów są amortyzowane przez okres odzwierciedlający czas, na jaki zawarto umowy. Dla posiadanych przez Grupę środków trwałych w leasingu, stawki amortyzacji są zbieżne ze stawkami amortyzacji dla własnych aktywów należących do tej samej kategorii, gdyż okres leasingu odpowiada okresowi ekonomicznej użyteczności danego aktywa (uwzględniając opcje przedłużenia) lub umowa zawiera opcję nabycia składnika aktywów i jest rozsądnie pewne iż Grupa z tej opcji skorzysta.

Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości poniesionych kosztów bezpośrednio związanych z nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowania, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy.

6. Noty pozostałe

Polityka rachunkowości dotycząca leasingu stosowana od 1 stycznia 2019 roku:

Leasingi ujmowane są jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania do zapłaty za te prawa w dniu, w którym leasingowane aktywa dostępne są do użytkowania przez Grupę. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania zaprezentowano w nocie 6.1.

W dacie rozpoczęcia leasingu, zobowiązania leasingowe wyceniane są w kwocie równej bieżącej wartości następujących płatności leasingowych za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów w okresie leasingu:

- stałe płatności (w tym zasadniczo stałe płatności), pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe;
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki;
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej;
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji;
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Opłaty leasingowe są dyskontowane przy użyciu stopy procentowej leasingu, jeśli stopę tę można z łatwością ustalić, lub krańcowej stopy oprocentowania długu leasingobiorcy.

Każda opłata leasingowa jest alokowana pomiędzy zobowiązanie a koszt finansowy. Po początkowym ujęciu, zobowiązania leasingowe są wyceniane przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartości bilansowe zobowiązań są aktualizowane w celu odzwierciedlenia zmiany w zakresie szacunku okresu leasingu, opcji wykupu, zmiany w opłatach leasingowych i gwarantowanej wartości końcowej oraz modyfikacji umowy leasingu.

Okres leasingu to nieodwoływalny okres leasingu; okresy objęte opcją przedłużenia i wcześniejszego zakończenia leasingu są uwzględnione w okresie leasingu, jeśli istnieje rozsądna pewność, że leasing będzie przedłużony lub umowa nie zostanie wcześniej zakończona.

6. Noty pozostałe

Na 31 grudnia Grupa posiadała następujące grupy rzeczowych aktywów trwałych z uwzględnieniem prawa do użytkowania aktywów:

Grupa rzeczowych aktywów trwałych	31.12.2020			31.12.2019		
	Wartość brutto	Umorzenie i odpisy aktualizujące	Wartość netto	Wartość brutto	Umorzenie i odpisy aktualizujące	Wartość netto
Grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	14 556	1 003	13 553	14 482	765	13 717
Budynki i budowle	57 018	27 245	29 773	53 851	20 051	33 800
Urządzenia techniczne i maszyny	50 369	35 008	15 361	46 631	28 767	17 864
w tym leasing	10 351	3 150	7 201	18 439	9 220	9 219
Środki transportu	56 143	29 775	26 368	49 327	25 255	24 072
w tym leasing	26 342	9 096	17 246	32 024	14 466	17 558
Inne środki trwałe	15 187	10 038	5 149	14 587	10 813	3 774
Środki trwałe w budowie	1 942	-	1 942	5 713	-	5 713
Pozostałe	18 691	6 683	12 008	12 153	5 986	6 167
Razem	213 906	109 752	104 154	196 744	91 637	105 107

Grupa zawarła umowy leasingu na okres od 3 do 5 lat. Umowy leasingu obejmują głównie środki transportu oraz najmy biur, magazynów i prawa wieczystego użytkowania gruntów. Umowy te zawierają w większości (za wyjątkiem prawa wieczystego użytkowania gruntów) opcję przedłużenia po zakończeniu okresu podstawowego. Dodatkowo zawarte umowy leasingu środków transportu dają Grupie prawo odkupienia przedmiotu leasingu po zakończeniu umowy.

6. Noty pozostałe

Zadłużenie z tytułu leasingu opisano w nocie 3.5.

	Grunty w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Pozostałe	Razem
Wartość netto na 1 stycznia 2019 r.	14 299	40 201	12 904	23 129	3 329	194	6 911	100 967
Zwiększenia:								
Zakup	-	245	1 615	2 637	1 928	5 764	251	12 440
Leasing	-	-	8 074	7 478	-	-	-	15 552
Przyjęcie środków trwałych	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe, w tym korekty reklasifikacyjne	-	-	(53)	53	-	-	-	-
Zmniejszenia:								
Amortyzacja	219	6 582	4 133	7 963	1 448	-	950	21 295
Sprzedaż oraz likwidacja	356	-	222	1 496	6	-	-	2 080
Przemieszczenia wewnętrzne	-	-	318	(282)	(4)	234	-	266
Pozostałe	7	64	3	48	33	11	45	211
Wartość netto na 31 grudnia 2019 r.	13 717	33 800	17 864	24 072	3 774	5 713	6 167	105 107
Wartość netto na 1 stycznia 2020 r.	13 717	33 800	17 864	24 072	3 774	5 713	6 167	105 107
Zwiększenia:								
Zakup	-	583	1 928	2 468	2 345	3 355	2 736	13 415
Leasing	-	-	135	9 191	85	-	-	9 411
Przyjęcie środków trwałych	-	-	-	-	-	(991)	1 453	462
Pozostałe, w tym korekty reklasifikacyjne	-	1 386	(35)	-	259	(4 511)	2 900	(1)
Zmniejszenia:								
Amortyzacja	230	6 583	5 090	8 012	1 705	-	1 321	22 941
Sprzedaż oraz likwidacja	-	-	(12)	1 390	6	1 205	50	2 639
Przemieszczenia wewnętrzne	-	2	(445)	386	(177)	480	258	504
Pozostałe	-	(1)	(76)	-	77	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	67	588	26	424	297	61	382	1 844
Wartość netto na 31 grudnia 2020 r.	13 554	29 773	15 361	26 367	5 149	1 942	12 009	104 154

6. Noty pozostałe
Amortyzacja

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
Koszty ogólnego zarządu	10 781	12 585
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów i usług	12 160	8 710
Razem	22 941	21 295

Prawo do użytkowania aktywów w leasingu, zobowiązania leasingowe

Prawo do użytkowania aktywów zawiera aktywa leasingowe zgodnie z wymogami MSSF 16. Standard został zastosowany po raz pierwszy w 2019 roku, przyjęto uproszczoną metodę jego wdrożenia (zmodyfikowane podejście retrospektywne tj. z ujęciem skumulowanego wpływu z tyt. pierwszego zastosowania MSSF 16 w kapitale własnym (zyski zatrzymane) na dzień 1 stycznia 2019 r. bez przekształcenia danych porównawczych), w związku z czym dane na 1 stycznia 2018 r. oraz 31 grudnia 2018 r. są sporządzone przy zastosowaniu MSR17 nie są porównywalne. Zastosowanie MSSF 16 nie spowodowało wpływu na kapitał własny na datę pierwszego zastosowania tj. 1 stycznia 2019 r.

Przyjęto następujące uproszczenia dozwolone przez MSSF16:

- nie aktywuje się umów leasingowych w odniesieniu do aktywów niskocennych (poniżej 15 tys. zł),
- pomija się umowy, które ulegną rozwiązaniu w ciągu bieżącego roku,

Grupa nie zawierała w trakcie okresów, którego dotyczą sprawozdania umów leasingu na okres krótszy niż 12 m-cy. Zawierane umowy leasingu nie posiadały elementu zmiennego wynagrodzenia dla leasingodawcy.

Oplaty związane z wszystkimi leasingami krótkoterminowymi i leasingami niskocennych aktywów są ujmowane liniowo jako koszt w wyniku finansowym. Na moment pierwszego zastosowania standardu, dla wszystkich leasingów, za wyjątkiem leasingów krótkoterminowych i leasingów niskocennych aktywów, wcześniej sklasyfikowanych jako leasing operacyjny:

- na dzień 01.01.2019 r., Grupa ujęła zobowiązanie leasingowe w wysokości bieżącej pozostałych płatności leasingowych zdyskontowanych przy zastosowaniu krańcowej stopy oprocentowania długu Grupy z dnia 01.01.2019 r.;
- dla wszystkich leasingów, Grupa wybrała ujęcie składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w kwocie równej zobowiązaniu leasingowemu skorygowanemu o przedpłacone lub zarachowane opłaty leasingowe ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio przed pierwszym zastosowaniem MSSF 16, jeżeli wystąpiły.

Wartość zobowiązania leasingowego na dzień 1 stycznia 2019 r. wyliczono w oparciu o następujące założenia:

- stopę dyskonta dla pozostałych aktywów w leasingu na poziomie 3,36%

W skład aktywowanych od dnia 1.1.2019 r. przedmiotów leasingu Grupa zaliczyła:

- budynki i budowle,

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wykazane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „rzeczowe aktywa trwałe”.

6. Noty pozostałe

Dane dotyczące pierwszego zastosowania MSSF 16 zaprezentowano w poniższych tabelach.

	GRUNTY	BUDYNKI I BUDOWLE	URZĄDZENIA TECHNICZNE I MASZyny	ŚRODKI TRANSPORTU	POZOSTAŁE ŚRODKI TRWAŁE	RAZEM
Wartość netto na dzień 01.01.2019	4 656	23 120	3 000	17 908	-	48 684
Zwiększenie z tytułu przyjęcia w leasing	-	-	7 703	6 593	-	14 296
Zwiększenie z tytułu nakładów na rzeczowe aktywa trwałe w budowie oraz zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	78	183	-	261
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania - z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	(114)	-	-	(114)
Amortyzacja	(190)	(5 578)	(1 448)	(7 126)	-	(14 342)
wartość netto na dzień 31.12.2019	4 466	17 542	9 219	17 558	-	48 785
Zwiększenie z tytułu przyjęcia w leasing	-	-	135	9 191	85	9 411
Zwiększenie z tytułu nakładów na rzeczowe aktywa trwałe w budowie oraz zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	26	-	-	26
Zmniejszenie wynikające z przekwalifikowania - z prawa do użytkowania aktywów w leasingu na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	(9)	(3 054)	-	(3 063)
Amortyzacja	(190)	(5 628)	(2 170)	(6 449)	(3)	(14 440)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	158	-	-	-	158
wartość netto na dzień 31.12.2020	4 276	12 072	7 201	17 246	82	40 877

6.1.1.KWOTY ZOBOWIĄZAŃ UMOWNYCH ZACIĄGNIĘTYCH W CELU NABYCIA RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH

Na dzień 31 grudnia 2020 r. oraz na 31 grudnia 2019 r. Grupa nie posiadała umownych zobowiązań związanych z umowami zakupu aktywów trwałych oraz zawartych umów leasingu co do których okres leasingu jeszcze się nie rozpoczął i nie zostały wykazane w zobowiązaniach leasingowych w tym zakresie.

6. Noty pozostałe

6.2. WARTOŚĆ FIRMY

Wartość firmy powstaje w wyniku rozliczenia nabycia przedsięwzięć metodą nabycia – szczegóły opisano poniżej.

Zasady rachunkowości dotyczące utraty wartości firmy opisano w notcie 6.3.

Wartość firmy na początek okresu

Różnice kursowe z przeliczenia

Wartość firmy na koniec okresu

W tym z tytułu nabycia:

Przedsiębiorstwa Budownictwa Drogowo – Inżynieryjnego S.A.
 Erbud Holding GmbH
 Pozostałe

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
Wartość firmy na początek okresu	40 130	39 462
Różnice kursowe z przeliczenia	537	(159)
Wartość firmy na koniec okresu	40 667	39 303
W tym z tytułu nabycia:		
Przedsiębiorstwa Budownictwa Drogowo – Inżynieryjnego S.A.	18 274	18 274
Erbud Holding GmbH	17 699	16 335
Pozostałe	4 694	4 694

6.3. UTRATA WARTOŚCI AKTYWÓW TRWAŁYCH

Grupa przeprowadza testy na utratę wartości aktywów trwałych jeżeli zachodzą przesłanki utraty wartości oraz dodatkowo co najmniej raz w roku dla wartości firmy. Wartość odzyskiwaną ustala się na najniższym możliwym poziomie, tj. dla pojedynczego składnika aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do której dany składnik aktywów należy.

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy ocenia się, czy istnieją obiektywne przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości składnika bądź grupy rzeczowych aktywów trwałych. Jeśli przesłanki takie istnieją, ustala się szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika (wartość odzyskiwalną) i dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w rachunku zysków i strat. Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia również czy występują przesłanki wskazujące na to, że ujęty w poprzednich okresach odpis aktualizujący z tytułu trwałej utraty wartości powinien być zmniejszony lub całkowicie odwrócony.

Utrata wartości firmy

Wartość firmy podlega testowi na utratę wartości przynajmniej raz w roku. Ewentualna utrata wartości rozpoznawana jest od razu jako pomniejszenie wartości firmy i odnoszona w rachunek wyników, dodatkowo nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach sprawozdawczych.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. W przypadku zbycia działalności wchodzącej w skład ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została przypisana wartość firmy, odnosząca się do zbytej działalności wartość firmy uwzględnia się w wartości bilansowej przy ustalaniu zysku lub straty z tytułu zbycia.

Utrata wartości firmy

Wartość firmy przyporządkowuje się do ośrodków Grupy wypracowujących środki pieniężne. Dla wartości firmy powstałej przy nabyciu akcji ONDE S.A. (dawniej Przedsiębiorstwo Budownictwa Drogowo-Inżynieryjnego SA.) przez Erbud SA przyjmuje się, że ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne jest całość segmentu inżynieryjno-drogowego dotycząca Spółki ONDE S.A. (dawniej Przedsiębiorstwa Budownictwa Drogowo-Inżynieryjnego SA.).

Wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne ustala się na podstawie wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży. Wyliczenia te wykorzystują projekcje przepływów pieniężnych w okresie trzyletnim. Przepływy pieniężne wykraczające poza okres trzyletni oszacowano na stałym poziomie. Stopa wzrostu nie przewyższa długoterminowej przeciętnej stopy wzrostu dla branży budowlanej, w której funkcjonuje ośrodek wypracowujący środki pieniężne. W wyliczeniach przyjęto przeciętną marżę brutto na poziomie 8,7%, natomiast wykorzystana stopa dyskontowa wyniosła 5,3%. Zarząd ustalił budżetowaną marżę brutto na podstawie wyników historycznych oraz swoich przewidywań co do rozwoju rynku. Średnie ważone przeciętne stopy wzrostu zgodne są z

6. Noty pozostałe

prognozami przedstawionymi w raportach branżowych. Zastosowana stopa dyskonta to stopa, odzwierciedlająca konkretne zagrożenia dotyczące poszczególnych segmentów.

Dla wartości firmy powstałej przy nabyciu Grupy Erbud Holding przez Erbud SA przyjmuje się, że ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne jest całość segmentu przemysłu za granicą dotycząca Grupy Erbud Holding.

Wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne ustala się na podstawie wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży. Wyliczenia te wykorzystują projekcje przepływów pieniężnych w okresie trzyletnim. Przepływy pieniężne wykraczające poza okres trzyletni oszacowano na stałym poziomie. Stopa wzrostu nie przewyższa długoterminowej przeciętnej stopy wzrostu dla branży przemysłu zagranicą, w której funkcjonuje ośrodek wypracowujący środki pieniężne. W wyliczeniach przyjęto przeciętną marżę brutto na poziomie 16,7%, natomiast wykorzystana stopa dyskontowa wyniosła 3,2%. Zarząd ustalił budżetowaną marżę brutto na podstawie wyników historycznych oraz swoich przewidywań co do rozwoju rynku. Średnie ważone przeciętne stopy wzrostu zgodne są z prognozami przedstawionymi w raportach branżowych. Zastosowana stopa dyskonta to stopa, odzwierciedlająca konkretne zagrożenia dotyczące poszczególnych segmentów.

W roku 2020 oraz w 2019 przeprowadzono analizę i nie zidentyfikowano przesłanek do tworzenia odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika bądź grupy rzeczowych aktywów.

Test na utratę wartości przez wartość firmy, który został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2020 r., nie wykazał potrzeby dokonania odpisu z tytułu utraty wartości.

6.4. ZAPASY

W ramach poszczególnych grup zapasów ujmowane są głównie następujące pozycje:

- Materiały: elementy składowane w miejscach magazynowania przeznaczone do wykorzystania w procesach produkcyjnych, zwłaszcza do zużycia w działalności budowlanej;
- Produkcja w toku
- Produkty gotowe: głównym produktem jest masa bitumiczna wykorzystywana w procesach produkcyjnych oraz przeznaczona na sprzedaż

Materiały wycenia się w cenie nabycia, a ich rozchód przy zastosowaniu metody „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”. Produkcję w toku oraz wyroby gotowe wycenia się w wysokości kosztu bezpośrednich materiałów i robocizny, wraz z odpowiednim narzutem pośrednich kosztów produkcji ustalonym przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego. Na dzień bilansowy zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i ceny sprzedaży netto.

Do materiałów Grupa zalicza składowane na terenach budów składniki zapasów o ogólnym przeznaczeniu, niskim stopniu przetworzenia, które mogą w prosty sposób oraz bez ponoszenia istotnych kosztów zostać wykorzystane dla innych kontraktów lub sprzedane (w przypadku, gdy okażą się niepotrzebne do realizacji danego kontraktu). Składnikami zapasów nie są natomiast elementy składowane na terenach budów o przeznaczeniu specyficznym dla danej budowy lub przetworzone we własnym zakresie lub przez podwykonawcę, takie co do których nie jest pewne, iż w prosty sposób mogą zostać wykorzystane dla innych kontraktów lub sprzedane. Takie pozycje odnoszone są bezpośrednio w koszt kontraktu i włączane są w tym samym do wyceny kontraktu według stopnia zaawansowania (szczegóły opisano w nocie 2.).

	31.12.2020	31.12.2019
Materiały	24 046	7 783
Produkcja w toku	1 718	79 480
Produkty gotowe	316	367
Wartość brutto zapasów	26 080	87 630
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	352	310
Wartość netto zapasów	25 728	87 320

6. Noty pozostałe
6.5. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE

Do należności z tytułu dostaw i usług oraz należności pozostałych Grupa ERBUD zalicza przede wszystkim należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych (głównie z tytułu wystawionych faktur wynikających z realizacji przez Grupę kontraktów budowlanych) oraz należności budżetowe, w tym należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz z tytułu podatku od towarów i usług

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 30 do 180 dni, ujmowane są w wartości nominalnej, tj. według kwot pierwotnie zafakturowanych. Należności z tytułu dostaw i usług utrzymywane są w celu ściągnięcia oraz spełniają test SPPI w związku z tym na dzień bilansowy pozycje te wyceniane są według

MSSF 9 wymaga oszacowania oczekiwanej straty dla aktywów finansowych, niezależnie od tego czy wystąpiły, czy też nie przesłanki na utratę wartości. W przypadku należności handlowych, Grupa stosuje podejście uproszczone i wycenia odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości strat kredytowych oczekiwanych w całym okresie życia należności od momentu początkowego ujęcia należności. Dla należności handlowych, które w oparciu o przeprowadzoną analizę portfelową zostały ocenione jako należności, które nie utraciły wartości, oszacowanie ewentualnych odpisów aktualizacyjnych jest oparte na wykorzystaniu matrycy odpisów, w której odpisy oblicza się dla należności handlowych zaliczonych do różnych przedziałów wiekowych (okresów przeterminowania), przy zastosowaniu współczynnika niewypełnienia zobowiązania. Współczynnik niewypełnienia zobowiązania ustala się w oparciu o dane historyczne (wyliczone na bazie ostatnich 5 lat) skorygowane o wpływ przyszłych czynników.

W analogiczny sposób Grupa kalkuluje odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla należności z tytułu kaucji oraz aktywów z tytułu kontraktów budowlanych; salda w odniesieniu do których termin płatności nie upłynął zaliczane są do przedziału „nieprzeterminowane” w matrycy odpisów a odpis liczony jest przy uwzględnieniu współczynnika nieściągalności dla należności nieprzeterminowanych.

Dla należności handlowych, dla których istnieją przesłanki do utraty wartości (np. należności sporne), utworzono specyficzne dodatkowe odpisy w zależności od indywidualnej oceny ich odzyskiwalności.

	31.12.2020			31.12.2019		
	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych	403 531	36 142	367 389	465 090	38 281	426 809
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	355	-	355	9 458	-	9 458
Pozostałe należności budżetowe	11 565	-	11 565	11 650	-	11 650
Pozostałe należności	20 229	1 210	19 019	22 997	1 210	21 787
Razem	435 680	37 352	398 328	509 195	39 491	469 704

6. Noty pozostałe

Zmiany odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu dostaw i usług zaprezentowano w tabeli poniżej.

	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2020	Za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2019
Odpisy aktualizujące na początek okresu	39 491	44 332
Utworzenie odpisów indywidualnych (stopień 3 modelu utraty wartości)	4 432	12 435
Utworzenie/(odwrócenie) odpisów wg matrycy odpisów	(1 291)	15
Odwrócenie odpisów indywidualnych	(2 500)	(10 766)
Wykorzystanie odpisów indywidualnych	(3 645)	(6 507)
Pozostałe	671	-
Różnice kursowe z przeliczenia	194	(18)
Odpisy aktualizujące na koniec okresu	37 352	39 491
Odpis wyliczony na bazie matrycy	3 211	9 022
Odpis indywidualny	34 141	30 469

	31.12.2020	31.12.2019
Należności nieprzeterminowane	285 787	245 921
Należności przeterminowane	81 602	180 888
Do 1 miesiący	24 426	64 222
1-3 miesiący	9 923	27 920
3-6 miesiący	863	24 617
6 miesiący - 1 rok	2 530	15 145
Powyżej 1 roku	43 860	48 984
Razem należności z tytułu dostaw i usług netto	367 389	426 809

Kwota należności przeterminowanych na dzień 31.12.2020 roku obejmuje należności sporne, w tym między innymi od spółki Kępska SA w wysokości 8 188 tysięcy złotych zabezpieczone hipotecznie oraz od COM Jarosław w kwocie 4 317 tysięcy złotych. Na należności sporne Kępska S.A. zostały utworzone częściowe odpisy w oparciu o oszacowane zdyskontowane przepływy pieniężne. Z wymienionymi podmiotami toczą się sprawy sporne opisane w notcie 6.6.

Na pozostałe należności sporne zostały utworzone odpisy aktualizujące w oparciu o oszacowane zdyskontowane przepływy pieniężne.

Na wyżej wymienione należności utworzono odpisy aktualizujące w pełnej kwocie.

Na pozostałe należności sporne zostały utworzone odpisy aktualizujące w oparciu o oszacowane zdyskontowane przepływy pieniężne.

Grupa narażona jest na ryzyko kredytowe oraz ryzyko walutowe wynikające z należności z tytułu dostaw i usług. Nie występuje jednakże koncentracja ryzyka kredytowego dotyczącego należności z tytułu dostaw i usług, gdyż Grupa posiada dużą liczbę klientów krajowych. Wszystkie należności za wyjątkiem tych objętych odpisem indywidualnym, są przez Grupę oceniane jako należności o najwyższym wewnętrznym ratingu kredytowym. Dla wszystkich należności za wyjątkiem tych objętych odpisem indywidualnym z tytułu utraty wartości, Grupa szacuje odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym

6. Noty pozostałe

6.6. POZOSTAŁE AKTYWA

Pozycja Ubezpieczenia to przedpłaty dokonywane przez Grupę z tytułu umów ubezpieczeń dotyczących przyszłych okresów sprawozdawczych. Ujmowane są one w ramach rachunku wyników stosownie do upływu czasu.

	31.12.2020	31.12.2019
Ubezpieczenia	4 292	5 670
Pozostałe	736	906
Razem	5 028	6 576

6.7. REZERWY

Rezerwy obejmują głównie rezerwy na naprawy gwarancyjne, rezerwy na świadczenia pracownicze i świadczenia po okresie zatrudnienia oraz rezerwy na sprawy sądowe i sporne.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych wynikają z udzielania przez Grupę gwarancji na świadczone usługi budowlane. Rezerwę tworzy się w wysokości ustalonej wskaźnikiem procentowym będącym ilorazem historycznie poniesionych kosztów na naprawy gwarancyjne oraz historycznie ujętych przychodów z tytułu realizacji kontraktów budowlanych. Koszty rezerwy na naprawy gwarancyjne ujmuje się w kosztach sprzedanych usług. W przypadku usług innych niż usługi budowlane, głównie usług serwisowych rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych tworzy się na podstawie danych historycznych oraz wiarygodnego szacunku kwoty obowiązku z tego tytułu. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne na 31 grudnia 2020 r. zostały oparte na ewidencji napraw gwarancyjnych w latach 2016-2020 i odpowiednio na 31 grudnia 2019 r. – 2015 – 2019.

Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia

Do grupy tej zalicza się rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe, do wypłaty których Grupa zobowiązana jest zgodnie z przepisami prawa oraz regulaminem wynagradzania. Wysokość rezerwy ustalana jest w wartości bieżącej przy zastosowaniu technik aktuarialnych, wymagających przyjęcia pewnych założeń. Założenia niezbędne do wyceny obejmują wysokość stop dyskontowych, prognozowanych stóp zwrotu z aktywów oraz prognozowanych podwyżek wynagrodzeń. Ze względu na złożoność wyceny, przyjęte założenia, a także swój długoterminowy charakter, zobowiązania z tytułu wyżej wymienionych świadczeń są bardzo wrażliwe na zmiany założeń. Wszystkie powyższe założenia są weryfikowane oraz zaktualizowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Rezerwy na sprawy sądowe i sporne

Szczegółowej analizie potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami sądowymi, podejmowania decyzji o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w sprawozdaniu finansowym Grupy oraz wysokości rezerwy dokonują departamenty prawne oraz Zarząd.

6. Noty pozostałe

Rezerwy w podziale na grupy zaprezentowane zostały w poniższej tabeli:

	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	Rezerwy na sprawy sądowe i odszkodowania	Inne	Razem
Stan na 01.01.2019	20 103	15 225	1 477	5 039	41 844
Zwiększenie	5 836	571	533	5 158	12 098
Rozwiązanie	444	-	-	1 005	1 449
Wykorzystanie	2 000	326	498	4 681	7 505
Różnice kursowe z przeliczenia	(28)	-	-	(17)	(45)
Stan na 31.12.2019	23 467	15 470	1 512	4 494	44 943
krótkoterminowe	19 245	1 858	1 512	4 241	26 856
długoterminowe	4 222	13 612	-	253	18 087
Stan na 01.01.2020	23 467	15 470	1 512	4 494	44 943
Zwiększenie	3 891	287	895	4 445	9 518
Rozwiązanie	365	-	-	480	845
Zwiększenie z tytułu przejęcia	-	-	-	341	341
Wykorzystanie	808	35	-	1 729	2 572
Różnice kursowe z przeliczenia	231	-	28	194	453
Stan na 31.12.2020	26 416	15 722	2 435	7 265	51 838
krótkoterminowe	19 186	558	2 319	6 987	29 050
długoterminowe	7 230	15 164	116	278	22 788

6.8. SPRAWY SPORNE

Strona sporu	Opis przedmiotu sporu	31 grudnia 2020	31 grudnia 2019
Sprawy wytoczone przeciw Grupie			
Powód: Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin sp. z o.o. („MPL”)	12 maja 2014 r. do ERBUD S.A. doręczony został pozew, w którym MPL wniósł o zapłatę kwoty 34 381 374,64 zł z tytułu odszkodowania wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami postępowania. Na szkodę dochodzoną przez MPL składają się poniesione przez powoda straty oraz korzyści utracone w następstwie rzekomo nienależytego wykonania przez ERBUD umowy z dnia 14 września 2010 r. o budowę części lotniczej Lotniska Warszawa-Modlin Nr PLM/K/96/2010 oraz wyłączenia ruchu lotniczego na części drogi startowej lotniska.	Ujawnione jako zobowiązanie warunkowe	Ujawnione jako zobowiązanie warunkowe
Pozwany: ERBUD S.A. w Warszawie	11 października 2014 r. ERBUD S.A. złożył odpowiedź na pozew, w której wniósł o oddalenie powództwa MPL w całości oraz przyznanie zwrotu kosztów postępowania. Jednocześnie, niezależnie od zakwestionowania roszczenia powoda, Spółka wytoczyła przeciwko MPL powództwo wzajemne wnosząc o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 19 892 366,30 zł wraz z odsetkami ustawowymi. Na roszczenie wzajemne składają się poniesione przez ERBUD S.A. koszty napraw nawierzchni lotniska Warszawa-Modlin.		
Data doręczenia pozwu ERBUD S.A.: 23 maja 2014 r.			
Wartość przedmiotu sporu: 34 381 374,64 zł.	Sprawa ma skomplikowany stan faktyczny sprawy oraz obszerny materiał dowodowy zgłoszony w postępowaniu. Konieczne będzie przeprowadzenia kilku dowodów z opinii biegłych. Jednocześnie, ERBUD S.A. podtrzymuje przedstawiane we wcześniejszych memorandumach oceny, zgodnie z którymi ryzyko zasądzenia roszczenia na rzecz MPL jest mniejsze niż szansa oddalenia powództwa. Gdyby jednak nawet Sąd uznał roszczenie MPL za zasadne, wysokość zasądzonych odszkodowania byłaby znacząco niższa od kwoty żądanej w pozwie przez MPL, gdyż ERBUD S.A. jest w stanie zakwestionować niemal każdy element szkody zgłoszonej przez MPL.		

6. Noty pozostałe
Sprawy wytoczone przez Grupę

<p>Pozwany: Bank Millennium S.A. w Warszawie</p> <p>Data złożenia pozwu: 22 grudnia 2010 r.</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: 71 065 496 zł</p>	<p>W 2008 r. Bank Millennium S.A. doradził ERBUD S.A. zawarcie transakcji opcji walutowych na zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym w zakresie kontraktów denominowanych w euro realizowanych przez Emitenta. Propozycja Banku wynikała ze zgłoszonej przez Emitenta potrzeby uzyskania zabezpieczenia adekwatnego do jego sytuacji. Zdaniem Spółki produkt nie był optymalnie dopasowany do potrzeb ERBUD S.A. W czwartym kwartale 2008 r. w wyniku drastycznej przeceny złotego na parze PLN/EUR Bank Millennium S.A. poinformował Emitenta o negatywnej wycenie posiadanej w tym czasie ekspozycji.</p> <p>Jednocześnie powstał spór co do treści transakcji opcji walutowych, przede wszystkim w zakresie wyłączania struktur opcyjnych. Podczas wielokrotnych rozmów Emitent przedstawił swoje stanowisko Bankowi, który zażądał realizacji transakcji z podjęciem działań zmierzających do przymusowej realizacji roszczeń. W celu ograniczenia wysokości potencjalnej szkody, sporne transakcje zostały zrestrukturyzowane, a Bank został poinformowany o podjęciu w przyszłości działań prawnych zmierzających do naprawienia szkody wynikającej z zawartych transakcji opcji walutowych. Szczegóły restrukturyzacji Emitent przedstawił w RP 43/2008 w dniu 21 listopada 2008 r. oraz w sprawozdaniach finansowych za rok 2008. Emitent nigdy nie zgodził się ze stanowiskiem Banku Millennium S.A. i w związku z powyższym, wezwał dwukrotnie Bank do zapłaty kwoty 71 065 496 zł, na którą składają się kwoty pobrane przez Bank z rachunku bankowego Emitenta, utracone korzyści oraz koszty doradców prawnych i finansowych. W związku z powyższym, Emitent zdecydował się na wytoczenie powództwa o zapłatę zmierzającego do wyrównania szkody.</p> <p>16 września 2016 r. Zarząd ERBUD S.A. został poinformowany przez swoich doradców prawnych o wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie. Na mocy tego wyroku Sąd oddalił powództwo Emitenta w całości.</p> <p>4 listopada 2016 r. została złożona apelacja od tego wyroku. Wyrok został zaskarżony w całości, a zarzuty apelacji koncentrują się w szczególności na niewłaściwych ustaleniach i wnioskach Sądu pierwszej instancji dotyczących wadliwego ustalenia przez Sąd treści spornych transakcji, jak i niewłaściwej interpretacji dokumentów, w tym potwierdzających zawarcie transakcji. Dodatkowo powołano w apelacji także liczne wyroki Sądu Okręgowego i Sądu Apelacyjnego w Warszawie, wydawane w podobnych sprawach, w których Sądy wydawały wyroki korzystne dla klientów Banku Millennium będących w sytuacji zbliżonej do Emitenta.</p> <p>Powyższy wyrok nie ma żadnego wpływu na sytuację finansową Emitenta bowiem cała strata związana z transakcjami opcyjnymi została rozliczona w roku poniesienia tj. w roku 2008.</p> <p>W dniu 29 maja 2018 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie z powództwa ERBUD S.A. przeciwko Bankowi Millennium S.A., w którym uwzględnił apelację Spółki.</p> <p>Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 29 maja 2018 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 16 września 2016 r. przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania apelacyjnego.</p> <p>W dniu 13 lipca 2018 r. Spółka powzięła informację o złożeniu przez Bank Millennium S.A. zażalenia do Sądu Najwyższego na wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie z powództwa ERBUD S.A. przeciwko Bankowi Millennium S.A.</p> <p>W zażaleniu Bank Millennium kwestionuje celowość uchylecia wyroku i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania, wskazując, że Sąd Apelacyjny powinien samodzielnie rozstrzygnąć sprawę. Doradcy prawni w imieniu Spółki złożyli odpowiedź na zażalenie.</p> <p>W dniu 28 września 2018 r. Sąd Najwyższy wydał postanowienie, w sprawie z powództwa Emitenta przeciwko Bankowi Millennium S.A., w którym uwzględnił zażalenie Banku Millennium S.A.. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 28 września 2018 r. uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 maja 2018 r. i przekazał</p>	Brak wpływu	Brak wpływu
--	--	-------------	-------------

6. Noty pozostałe

<p>Pozwany: DSH – Dopravní Stavby, a.s., Brno w Czechach</p> <p>Data złożenia pozwu: 14 lutego 2013 r.</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: 26 923 644,16 zł</p>	<p>sprawę temu sądowi do dalszego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania zażaleniewego.</p> <p>Dnia 03 czerwca 2020 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowił z urzędu dopuścić dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu finansów, ekonomii i bankowości oraz zlecił biegłemu sądowemu sporządzenie opinii na piśmie w ciągu 2 miesięcy. Dalsze decyzje sąd ma podjąć po sporządzeniu opinii przez biegłego. Do dnia publikacji sprawozdania stan sprawy nie uległ zmianie.</p> <p>Aktualny stan sprawy: 27 maja 2014 r. ERBUD S.A. rozszerzył powództwo o kwotę 22 925 604, 52 zł o zwrot kosztów wykonawstwa zastępczego. Pozwany pismem z 27 kwietnia 2014 r. a doręczonym 1 lipca 2014 r. wniósł pozew wzajemny na kwotę 5 651 633 zł. 6 listopada 2015 r. odbyła się rozprawa. Strony zgodnie wnosiły o zniesienie rozprawy celem kontynuowania rozmów ugodowych. Rozmowy ugodowe zakończyły się bez rezultatu. Przesłuchani zostali wszyscy świadkowie wnioskowani przez Strony. Sąd na zgodny wniosek Stron wyznaczył 30 dniowy termin na sprecyzowanie tezy dowodowej dla biegłego oraz przedstawienie szczegółowych pytań do opinii. W dniu 17 sierpnia spółka CEMEX zgłosiła swoje przystąpienie po stronie ERBUD S.A. w charakterze interwenienta ubocznego. Na rozprawie w dniu 12.12.2018 r. sąd oddalił obie opozycje. ERBUD S.A. wniósł o doręczenie postanowienia wraz z uzasadnieniem. Po zapoznaniu się z pisemnym uzasadnieniem zostanie podjęta decyzja o złożeniu zażalenia. Brak terminu rozprawy.</p>	<p>Brak wpływu</p>	<p>Brak wpływu</p>
<p>Pozwany: Kępska S.A. z siedzibą w Warszawie</p> <p>Data złożenia pozwu: 22 kwietnia 2014 r.</p> <p>Wartość przedmiotu sporu: 9 877 132 zł</p>	<p>Emitent dochodzi od Kępska S.A. zapłaty wynagrodzenia za wykonanie robót budowlanych. Pozwem z 22 kwietnia 2014 r. Emitent wniósł o zasądzenie od Kępska S.A. ww. kwoty.</p> <p>W toku sprawy zostały przygotowane opinia biegłego sądowego i dwie opinie uzupełniające. Z opinii tych wynika, że Erbud wykonał roboty objęte umową w terminach zmienionych aneksami i porozumieniem dodatkowym.</p> <p>Wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2018 r., Sąd uwzględnił powództwo o zapłatę i zasądził od Kępska S.A. na rzecz Erbud kwotę 9.877.131,31 zł z ustawowymi odsetkami. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wady robót, na które powoływał się pozwany nie uprawniały go do odstąpienia od umowy oraz, że Erbud należy się wynagrodzenie z tytułu wykonania robót.</p> <p>W dniu 6 listopada 2018 r., na skutek apelacji złożonych przez Erbud i Kępska S.A. od wyroku, Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem uznał odstąpienie od umowy na generalne wykonawstwo przez Erbud SA za skuteczne, zasądził od Kępska S.A. na rzecz Erbud SA kwotę 4.316.464,11 zł wraz z odsetkami, uchylił do ponownego rozpoznania wyrok w zakresie zasądzonych w nim należności obejmujących kwotę 5.560.667,20 zł oraz oddalił apelacje Stron w pozostałym zakresie</p> <p>Na wniosek Emitenta Komornik Sądowy prowadzi postępowanie w celu egzekucji prawomocnie zasądzonego na rzecz Erbud świadczenia pieniężnego.</p> <p>Jednocześnie, na podstawie uzyskanego tytułu wykonawczego, Emitent wniósł o wszczęcie postępowania egzekucyjnego części (zabezpieczonej hipotecznie) z prawomocnie zasądzonej kwoty w wysokości 2.901.964,11 zł z nieruchomości przy ul. Kępskiej 8 w Opolu, obciążonej hipoteką przymusową ustanowioną na rzecz Erbud. Postępowanie w tym zakresie prowadzone jest przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Opolu.</p> <p>W dniu 24 stycznia 2019 r. Komornik Sądowy zawiesił postępowanie na podstawie art. 146 Prawa upadłościowego. Wyrokiem z dnia 04 września 2020 r. Sąd Okręgowy w Opolu zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5 440 tys. zł. wraz z odsetkami ustawowymi. Wierzytelności Erbud są zabezpieczone do kwoty 6 773 tys. zł. hipoteką przymusową ustanowioną na prawie użytkownika wieczystego nieruchomości..</p>	<p>Utworzono częściowy odpis w oparciu o zdyskontowane przepływy pieniężne</p>	<p>Utworzono częściowy odpis w oparciu o zdyskontowane przepływy pieniężne</p>
<p>Pozwany: Platinum Resort Sp. z o.o.</p> <p>Data złożenia pozwu: 3</p>	<p>Erbud wniósł do Sądu Okręgowego w Szczecinie wniosek o zabezpieczenie roszczenia pieniężnego w kwocie 5.455.851,09 zł z tytułu naliczonej kary umownej za odstąpienie od umowy z 26 stycznia 2017 r. o roboty budowlane na realizację projektu pn. „Budowa kompleksu hotelowego czterogwiazdkowego składającego się z: Trzech budynków hotelowych wraz z zagospodarowaniem terenu przy</p>	<p>Nie dotyczy</p>	<p>Nie dotyczy</p>

6. Noty pozostałe

grudnia 2018 Wartość przedmiotu sporu: 16.301.236,97	<p>ul. Żeromskiego w Świnoujściu” poprzez obciążenie hipoteką przymusową łączną nieruchomości należących do Platinum Resort Sp. z o.o. Postanowieniem z 19 listopada 2018 r. Sąd udzielił zabezpieczenia poprzez wpis hipoteki przymusowej do ksiąg wieczystych w/w nieruchomości, jak również poprzez zajęcie rachunków bankowych Platinum Resort Sp. z o.o.</p> <p>3 grudnia 2018 r. Emitent wniósł pozew o zapłatę 16.301.236,97 zł wraz z odsetkami w postępowaniu upominawczym tytułem wynagrodzenia oraz innych roszczeń związanych z realizacją ww. inwestycji wraz z dodatkowym wnioskiem o zabezpieczenie roszczeń.</p> <p>Platinum Resort Sp. z o.o. wniosła zażalenie na postanowienie o zabezpieczeniu, na które pełnomocnicy Emitenta udzielili odpowiedzi. Do chwili obecnej, Sąd Apelacyjny w Szczecinie nie rozpoznał zażalenia.</p> <p>Sąd Okręgowy w Szczecinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania w zwykłym postępowaniu. Pozew został przekazany do doręczenia pozwanemu. Postanowieniem z dnia 22 lutego 2019r. Sąd Okręgowy udzielił zabezpieczenia roszczeniu Erbud S.A. na dalszą kwotę 3,5 mln zł poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej na nieruchomości</p>	Odpis należności w pełnej wysokości	Odpis należności w pełnej wysokości
Pozwany 1: ADV Por Property Investment S.A. sp. k. Pozwany 2: Outlet Center Retail Management S.A. sp.k.	<p>W dniu 11 marca 2019 roku Spółka wniosła pozew w postępowaniu nakazowym przeciwko ADV Por Property Investment S.A. sp. k. o zapłatę kwoty 2.469 tys. złotych tytułem wynagrodzenia umownego za wykonane roboty budowlane tj. realizację prac drogowych w Bydgoszczy zgodnie z zawartą przez strony umową z dnia 03 listopada 2017 roku, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.</p> <p>Wszystkie prace objęte umową zostały przez ADV odebrane przez zastrzeżeń – strony podpisały protokół odbioru końcowego.</p> <p>Po dokonaniu odbioru końcowego Spółka ADV Por Property Investment S.A. sp. k. odmówiła zapłaty przedmiotowej kwoty na podstawie bezzasadnych i niezgodnych ze stanem faktycznym twierdzeń.</p>		
Wartość przedmiotu sporu: 2.409 tys. złotych	<p>Pismem z dnia 05 kwietnia 2019 roku Spółka cofnęła w części powództwo tj. w zakresie kwoty 59 tys. złotych, jednocześnie podtrzymując powództwo co do kwoty 2.409 tys. złotych. Postanowieniem z dnia 11 maja 2019 roku Sąd umorzył postępowanie w części tj. w zakresie kwoty 59 tys. złotych.</p> <p>W dniu 11 maja 2019 roku Sąd wydał nakaz zapłaty nakazując pozwanemu zapłatę Spółce kwoty 2.409 tys. złotych wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie i kosztami procesu.</p> <p>W dniu 24 czerwca 2019 roku ADV Por Property Investment S.A. sp. k. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty.</p> <p>W dniu 05 listopada 2019 roku Spółka zawezwała OUTLET CENTER Bydgoszcz Retail Management S.A. sp.k. do wzięcia udziału w sprawie w charakterze pozwanego. Sąd postanowieniem z dnia 10 stycznia 2020 roku postanowił wezwać do udziału w sprawie w charakterze pozwanego OUTLET CENTER Bydgoszcz Retail Management S.A. sp.k.</p> <p>W dniu 24 lutego 2020 roku OUTLET CENTER Bydgoszcz Retail Management S.A. sp.k. wniosła o oddalenie powództwa w całości.</p> <p>Termin kolejnej rozprawy wyznaczono na czerwiec 2021 r.</p>		

6.9. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ ZOBOWIĄZANIA POZOSTAŁE

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz zobowiązania pozostałe obejmują przede wszystkim zobowiązania z tytułu dostaw i usług od podmiotów niepowiązanych, otrzymane zaliczki, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń oraz zobowiązania z tytułu podatków.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się początkowo w wartości godziwej (odpowiadającej wartości nominalnej), a na dzień bilansowy wycenia według zamortyzowanego kosztu.

Otrzymane zaliczki dotyczą głównie wpłat od kontrahentów z tytułu realizacji umów o kontrakty budowlane i ujmuje się je w wartości nominalnej otrzymanej wpłaty.

Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń ujmuje się w wartości należnej za wykonaną pracę, naliczonej zgodnie z zawartymi umowami

6. Noty pozostałe

	31.12.2020	31.12.2019
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	258 673	234 297
w tym od podmiotów powiązanych	217	2 283
Zobowiązania budżetowe z tytułu:	37 992	36 201
podatku od towarów i usług	3 372	12 219
podatku dochodowego od osób prawnych	17 375	9 742
podatku dochodowego od osób fizycznych	4 055	3 776
ZUS	11 596	9 019
PFRON	183	172
funduszu urlopowego (podatku belgijskiego)	750	703
inne	661	570
Pozostałe zobowiązania	37 448	43 316
z tytułu wynagrodzeń	9 962	9 304
rozliczenia międzyokresowe kosztów	586	7 113
inne	2 615	9 102
krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	24 285	17 797
Razem	334 113	313 814

6. Noty pozostałe
6.10. WYJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Uzgodnienie zmiany stanu kapitału obrotowego za okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2020 r. oraz za okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

	Zmiana stanu w rachunku przepływów pieniężnych 01.2020-12.2020	Zmiana stanu w rachunku przepływów pieniężnych 01.2019-12.2019
Zmiana stanu rezerw	13 383	3 491
Zmiana stanu zapasów	61 592	(66 635)
Zmiana stanu należności	7 935	(16 592)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	68 916	(108 044)
Zmiana stanu rozliczeń aktywa i zobowiązań z tytułu kontraktów budowlanych	88 042	27 427
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(18 894)	(15 463)
Zmiana stanu kapitału obrotowego	220 974	(175 816)

6.11. STRUKTURA GRUPY ORAZ TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Udziały, akcje w jednostkach zależnych i współzależnych

Udziały, akcje w jednostkach zależnych i współzależnych wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o utworzone odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wartości godziwej tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej.

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości niefinansowych składników majątkowych używanych w działalności ujmują się jako pozostałe koszty.

6. Noty pozostałe
Struktura Grupy

Na dzień 31 grudnia 2020 roku w skład Grupy wchodzi Jednostka Dominująca Erbud S.A. oraz jednostki zależne, konsolidowane metodą pełną oraz metodą praw własności.

Udział Jednostki Dominującej w kapitale (równy posiadanym prawom głosu)

Lp.	Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	31.12.2020	31.12.2019
Udziały posiadane bezpośrednio					
1	Erbud International Sp. z o.o.	Toruń	Usługi budowlane	100,00%	100,00%
2	ONDE S.A. (dawniej Przedsiębiorstwo Budownictwa Drogowo - Inżynieryjnego S.A.)	Toruń	Budownictwo drogowe	90,00%	90,00%
3	Erbud Operations Sp. z o.o.	Rzeszów	Usługi budowlane	100,00%	100,00%
4	Erbud Construction Sp. z o.o.	Toruń	Usługi budowlane	100,00%	100,00%
5	Erbud Industry Sp. z o.o.	Toruń	Usługi Inżynieryjne	100,00%	100,00%
6	GWI GmbH	Dusseldorf, Niemcy	Usługi budowlane	100,00%	97,86%
7	Erbud Shared Services Sp. z o.o.	Warszawa	Usługi wsparcia	100,00%	100,00%
8	Erbud Holding GmbH	Dusseldorf, Niemcy	Usługi zarządzania	100,00%	100,00%
9	Hebud Sp. z o.o. w likwidacji	Mińsk, Białoruś	Usługi budowlane	100,00%	100,00%
10	Toruńska Sportowa w likwidacji Sp. z o.o.	Toruń	Usługi sportowe, rozrywkowe i rekreacyjne	39,00%	39,00%
11	JV WMER Matoc Poland Sp.z o.o	Warszawa	Usługi budowlane	50,00%	50,00%
12	JV PABC Sp. z o.o.	Warszawa	Usługi budowlane	100,00%	100,00%

Udziały Jednostki Dominującej pośredniego szczebla (odpowiadający posiadanym prawom głosu)

Lp.	Nazwa jednostki	Siedziba	Zakres działalności	31.12.2020	31.12.2019
Udziały posiadane pośrednio					
1	Erbud Industry Centrum Sp. z o.o.	Łódź	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	99,01%	99,01%
2	Erbud Industry Pomorze Sp. z o.o.	Gdańsk	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	100,00%	100,00%
3	Erbud Industry Południe Sp. z o.o.	Będzin	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	99,29%	99,29%
4	PDI Dusseldorf Malmedyerstrasse Ost GmbH	Dusseldorf, Niemcy	Usługi budowlane	43,35%	43,35%
5	PDI Dusseldorf Malmedyerstrasse West GmbH	Dusseldorf, Niemcy	Usługi budowlane	43,35%	43,35%
6	Erbud Beteiligungs GmbH	Dusseldorf, Niemcy	celowa	100,00%	100,00%
7	IVT Weiner + Reimann GmbH	Oberhausen, Niemcy	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	100,00%	100,00%
8	IVT Menzenbach GmbH	Oberhausen, Niemcy	Usługi serwisowe w segmencie przemysłu	100,00%	100,00%
9	PflegeQuatier Düren GmbH	Dusseldorf, Niemcy	Usługi budowlane	43,35%	43,35%

6. Noty pozostałe
6.12. TRANSAKcje Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI
Transakcje z podmiotami powiązanyimi

Poniższe tabele przedstawiają łączne kwoty transakcji zawartych przez Grupę z podmiotami powiązanymi w ramach Grupy Erbud S.A. za okres zakończony dnia 31 grudnia 2020 oraz za okres zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku.

	31.12.2020			31.12.2019		
	Wspólne przedsięwzięcia	Inna relacja	Razem	Wspólne przedsięwzięcia	Inna relacja	Razem
Należności z tytułu dostaw i usług	-	-	-	1 585	42	1 627
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	217	217	1 002	263	1 265
Przychody ze sprzedaży	-	567	567	663	-	663

Transakcje z kluczowymi członkami kadry kierowniczej

Wynagrodzenie wypłacone za rok obrotowy członkom Zarządu Jednostki Dominującej oraz członkom Rady Nadzorczej otrzymane od Grupy zaprezentowano w poniższej tabeli:

	31.12.2020	31.12.2019
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	8 007	7 124
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	351	402
Razem	8 358	7 526

Na poszczególne dni bilansowe osoby zarządzające (członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej) posiadały następującą liczbę akcji (wszystkie akcje są akcjami zwykłymi):

Akcjonariusz	31.12.2020		31.12.2019	
	Liczba akcji/głosów	% udziału w kapitale zakładowym w głosach na WZA	Liczba akcji/głosów	% udziału w kapitale zakładowym w głosach na WZA
Dariusz Grzeszczak	747 654	6,04%	773 900	6,04%
Józef Adam Zubelewicz	-	-	259 500	2,03%
Jacek Leczkowski	5 174	2,03%	-	-
Agnieszka Głowacka	3 938	0,03%	4 077	0,03%
Albert Durr	27 508	0,22%	28 000	0,22%
Razem	784 274	8,32%	1 065 477	8,32%

Na dzień przekazania niniejszych sprawozdań finansowych członkowie Zarządu oraz prokurenci nie posiadają żadnych świadczeń opartych na akcjach.

Pan Józef Zubelewicz był Członkiem Zarządu Erbud S.A. na dzień 31 grudnia 2019 r. i liczbę posiadanych przez niego akcji na ten dzień ujawniono w tabeli powyżej. Natomiast na dzień 31 grudnia 2020 r. Pan Józef Zubelewicz nie pełnił funkcji Członka Zarządu i w związku z powyższym nie ujawniano informacji na temat liczby posiadanych przez niego akcji w powyższej notcie.

ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO

W dniu 11 marca 2021 r. został złożony wniosek do KRS o rejestrację nowej spółki zależnej pod firmą SPVDM Sp. z o.o. z siedzibą w Ostaszewie, pod adresem Ostaszewo 57, 87-148 Łysomice. SPVDM jest w 100% zależna od ERBUD S.A. Spółka została powołana celem realizacji strategii Grupy w zakresie produkcji obiektów modułowych. Akt założycielski Spółki powstał w dniu 5 marca 2021 r. W dniu 23 marca 2021 r. Sąd Rejonowy w Toruniu zarejestrował spółkę pod firmą SPVDM Sp. z o.o. z siedzibą w Ostaszewie gmina Toruń. Nr KRS 0000890465. Kapitał zakładowy Spółki SPVDM Sp. z o.o. wynosi 5 000,00 zł.

W dniu 31 marca 2021 roku ERBUD S.A. zawarła z GRAFITH-NIERUCHOMOŚCI sp. z o.o. („Sprzedający”) warunkową umowę sprzedaży nieruchomości („Umowa”). Zawarcie Umowy jest to kolejnym etapem realizacji strategii dotyczącej utworzenia nowego segmentu działalności związanego z produkcją, sprzedażą i montażem obiektów modułowych.

Spółka jako kupujący zobowiązała się do zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości położonych w Ostaszewie na terenie Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej: (i) terenu przemysłowego o powierzchni 5,2018 ha zabudowanego halą produkcyjno-magazynową oraz (ii) gruntu ornego o powierzchni 9,9643 ha (łącznie jako „Nieruchomość”). Cena za Nieruchomość wynosi 39 mln zł netto (plus VAT).

Termin na wydanie Nieruchomości strony ustaliły do dnia 31 maja 2021 r. Strony zobowiązały się do zawarcia umowy przenoszącej własność Nieruchomości po dniu spełnienia się warunku jakim jest nieskorzystanie przez spółkę Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna sp. z o.o. z ustawowego prawa pierwokupu albo złożenie oświadczenia, że nie wykona ona prawa pierwokupu Nieruchomości, jednak nie wcześniej niż po złożeniu wniosku o wykreślenie hipoteki umownej łącznej obciążającej Nieruchomość i nie później niż w terminie do dnia 30 kwietnia 2021 roku.

Dnia 26 marca 2021 r. Spółka zależna ERBUD S.A., ONDE S.A. , złożyła do Komisji Nadzoru Finansowego prospekt w związku z planowaną ofertą publiczną akcji. Celem ERBUD S.A. jest pozyskanie kapitału na realizację strategii Grupy ERBUD przy jednoczesnym utrzymaniu kontroli nad ONDE S.A.

Dnia 31 marca 2021 r. Spółka zależna Erbud Industry Centrum Sp. z o.o. nabyła 100% udziałów Spółki SATCHWELL POLSKA Sp. z o.o. za kwotę 4 950 tys. zł. Celem nabycia udziałów jest rozszerzenie kompetencji Grupy Industry w zakresie instalacji elektrycznych i automatyki przemysłowej.

6.13. ODSTĄPIENIE OD SPORZĄDZANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO W FORMACIE XHTML OZNACZONEGO ZNACZNIKAMI XBRL

Obowiązujące rozporządzenie 2019/815 określa XHTML jako format raportowania przez emitentów ich raportów rocznych, obejmujących sprawozdania finansowe i skonsolidowane sprawozdania finansowe (na podstawie dyrektywy 2004/109/WE). Ponadto skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z MSSF muszą być oznakowane zgodnie z wymogami tego rozporządzenia. Rozporządzenie 2019/815 i dyrektywę 2004/109/WE stosuje się do rocznych raportów finansowych zawierających sprawozdania finansowe za lata obrotowe rozpoczynające się dnia 1 stycznia 2020 r. lub później.

Ministerstwo Finansów wraz z Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego wydało 15 grudnia 2020 r. komunikat, w którym powiadomiono, że obie te instytucje zdecydowały o odsunięciu o rok obowiązku stosowania ESEF w sprawozdawczości finansowej emitentów. Jednocześnie utrzymana zostanie możliwość raportowania w tym formacie już za rok 2020. Parlament Unii Europejskiej przyjął rozporządzenie stanowiące, że państwo członkowskie powinno mieć możliwość opóźnienia o rok stosowania wymogu sporządzania i ujawniania rocznych raportów finansowych przy użyciu jednolitego elektronicznego formatu raportowania. Aby skorzystać z tej możliwości, państwo członkowskie powinno powiadomić Komisję o zamiarze zezwolenia na takie opóźnienie, a zamiar ten powinien zostać należycie uzasadniony. Rozporządzenie ma ukazać się przed końcem lutego w Dzienniku Urzędowym UE, po 20 dniach od daty publikacji wejdzie w życie.

Z informacji uzyskanej z Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego w Ministerstwie Finansów wynika, że w dniu 9 lutego 2021 r. na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzono poprawkę do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw. Poprawka ta wprowadza do ustawy przepis umożliwiający emitentom niestosowanie formatu ESEF do raportów rocznych oraz skonsolidowanych raportów rocznych za rok 2020 i sporządzenie tych raportów na zasadach dotychczasowych. Poprawka ta została przyjęta przez Senat w dniu 25 marca 2021 r. Ustawa wchodzi w życie w dniu następnym po jej ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw, co nastąpi po podpisaniu ustawy przez Prezydenta. Na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego, Ustawa oczekuje na podpisanie przez Prezydenta

Przepis ten będzie miał zastosowanie również do raportów rocznych sporządzonych przed dniem jego wejścia w życie. W związku z powyższym Zarząd Jednostki Dominującej odstąpił od sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie XHTML oznaczonego znacznikami XBRL.

Podpisy Członków Zarządu

Dariusz Grzeszczak
/Członek Zarządu/

Jacek Leczkowski
/Członek Zarządu/

Agnieszka Głowacka
/Członek Zarządu/

Radosław Górski
/Członek Zarządu/

Warszawa, 07 kwietnia 2021 roku